КПСС МК Пленуми шарафига

Андижонлик мусобақадошларимиз маслаҳатларига амал қилиб, ғўза парваришини бўшаштирмай, теримга пухта тайёрланайлик!

Юз тонначи илғор механизатор Турсуной Охунова ва ўнбеш мингчи теримчи қизлар ташаббусини кенг оммалаштирайлик!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 166 (1428)
23 АВГУСТ ЯКШАНБА 1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетида

Андижон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси иш якунлари ҳақида

Область партия комитетининг бюроси Андижон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг бошлиги ўртоқ Рўзибоевнинг доклади ва район партия комитетлари секретарларининг область колхоз ва совхозларида ғўзани парвариш қилиш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларини эшитиб қайд қиладики, июль ойида ҳосил тўплаш соҳасида баъзибир ишлар қилинганига қарамай кўпгина район ташкилотларининг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда область қишлоқ хўжалик бошқармаси ва совхозлар тресть август ойида ғўза парвариши соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйдилар. Ҳалигача кўпгина майдонларда ғўзанинг ривожланишидаги қолоқлик тугатилмаган.

Андижонлик пахтакорларнинг ўзаро текшириш бригадаси колхоз ва совхозларда ғўзанинг аҳволи ва агротехника тадбирларининг бажарилишини текшириш юзасидан катта ишларни қилди ва йўл қўйилган камчиликларни тугатиш, ҳосил тўплаш ва уни сақлаб қолиш ишига конкрет ёрдам берди.

Текшириш вақтида айрим район, колхоз ва совхозларнинг ходимлари хўжасизлик, ўзибўларчилик, хотиржамлик кайфиятларига берилиб, ғўза парвариши ишларини тўхтатиб қўйганликлари сингари фактлар аниқланди.

Кўпгина колхоз ва совхозлар Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва область партия комитетининг кўрсатмаларига қарамасдан ғўзани суғориш ишининг тўғри ташкил этилишини таъминламадилар. Шу туфайли кўпгина майдонлардаги ғўза чанқатиб қўйилди. Натижада ғўза ҳосил элементларини тўкиб юборди, ҳосил тўпланиши ўрнига борлари ҳам нобуд қилинди.

Бекобод райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Каримов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Қодиров)да ана шундай фактлар учратилди: 1-«Далварзин» (директори ўртоқ Мирдодоев), 2-«Далварзин» (директори ўртоқ Бойматов) совхозларида, Ленин номли (раиси ўртоқ Дўсматов), «Победа» (раиси ўртоқ Абдураҳимов) колхозларида, Боёвут районидаги (район партия комитетининг секретари ўртоқ Сардоров, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Исломов), «Фарҳод» (директори ўртоқ Ботиров), «Дружба» (директори ўртоқ Шукуров), 4-«Боёвут» (директори ўртоқ Юсупов) совхозларида, Ленин номли (раиси ўртоқ Шокиров) колхозда, Гулистон районидаги «Мирзачўл» (директори ўртоқ Бегимқулов) совхоз ва Фрунзе номли (раиси ўртоқ Тогаев) колхозда, «Пискент» (директори ўртоқ Кисилев) совхозида, Ўрта Чирчиқ районидаги Максим Горький номли (раиси ўртоқ Каримжонов), «Коммунизм» (раиси ўртоқ Жалолов) колхозларида, Оржоникидзе районидаги Ленин номли (раиси ўртоқ Эгамбердиев), «Сталинград» (раиси ўртоқ Мақсудов), «Ленинград» (раиси ўртоқ Тошқораев) колхозларида ҳам кўпгина ердаги ғўза чанқатиб қўйилган.

Кўпгина участкалардаги ғўза бостириб суғорилган. Бунинг натижасида ўсимлик ғовлаб кетиб ҳосил тугиши кечиккан.

Шунингдек, бир қатор колхоз ва совхозлар ҳамда бригадаларда ғўзани механизация воситасида ишлаш деярлик тўхтатиб қўйилган. Натижада тупроқ ўтириб қолиб ҳосил элементларининг тўкилишига олиб келган. Баъзибир колхоз ва бригадаларнинг раҳбарлари ўз айбларини бекитиш мақсадида кўз бўямачилик қилиб сводкаларда ишни нотўғри кўрсатганлар.

Текшириш вақтида шу нарса аниқландики, баъзибир раҳбарлар ривожланишдан қолган участкаларни яхшилашга эътибор бермай қўйганлар, бегона ўтларга қарши кураш ташкил қилинмаган, шунингдек кўсакларнинг эрта очилиши учун шароит яратиш тўғрисида иш олиб борилмаган. Бу нарса шунга олиб келдики, деярлик барча районлар, колхозлар ва совхозларда бегона ўт ғўзаларни қисиб қўйибди.

Далаларни, шунингдек машина терими учун ажратилган участкаларни ҳам ўтдан тозалаш ишига зарур миқдордаги ишчи кучлари ажратишга эътибор берилмаётир. Кўпгина майдонлар ҳалигача машина теримига тайёрланмаган. Андижонлик пахтакорларнинг ўзаро текшириш бригадаси булардан ташқари ғўза парвариши соҳасида яна кўпгина муҳим камчиликларни аниқлади: чеканканинг сифатсиз ўтказилганлиги, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига, ўргимчаккана ва кўсак қуртига қарши курашга яхши эътибор берилмаётганлиги-буларнинг ҳаммаси ҳосилга катта зарар етказди.

Область партия комитетининг бюроси ғўза парваришини ташкил этиш соҳасидаги бу камчиликларнинг рўй беришига район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари август ойида далаларда ҳақиқий меҳнат шароитини вужудга келтирмаганликлари, колхозлар, совхозлар, бригадалараро, механизаторлар ва барча меҳнаткашлар ўртасида КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятни бажариш йўлида социалистик мусобақани кенг кўламда кучайтириб юборилишини таъминламаганликлари сабаб бўлди деб қайд қилади.

Область партия комитетининг бюроси область қишлоқ хўжалик бошқармаси (ўртоқ Солимуҳамедов), область совхозлар трести (ўртоқ Руцкий), район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, совхозларнинг директорлари, колхозларнинг раислари ва бошланғич партия ташкилотларининг зиммасига андижонлик пахтакорларнинг кўрсатмасига мувофиқ ғўза парвариши соҳасида йўл қўйилган камчиликларни тугатиш юзасидан тезликда конкрет чораларни кўриш вазифасини юклайди.

Область партия комитетининг бюроси 25—30 августгача бўлган кунларни бегона ўтга қарши кураш ҳафталиги деб эълон қилишни зарур деб ҳисоблайди. Шу ҳафта ичида барча колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари колхозчилар ва совхоз ишчиларини ёппасига далага чиқишларини таъминлашлари, ишни уюшқоқлик билан ташкил этиб қатор ораларидаги бегона ўтларнигина йўқотмасдан, ўсимлик уяларидаги ўтни ҳам илдизи билан суғириб олишни ташкил қилишлари лозим. Район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига бу ишни бошқариб бориш ва ташкил этиш ҳамда ҳар бир партия ва комсомол аъзосининг ишда ўрнак кўрсатиб камида икки гектар ерни ўтдан тозалашига эришишни таклиф қилади.

Область партия комитетининг бюроси область қишлоқ хўжалик бошқармаси, область суғориш системаси бошқармаси, область совхозлар тресть, район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари зиммасига ҳамма ерда суғоришни кечаси-ю — кундузи ташкил этиш, бу ишнинг боришини қатъий контроль қилиш ва сувдан тежамли фойдаланиш, ғўзанинг чанқаб қолиши ёки бостириб суғорилишига йўл қўймаслик вазифаларини юклайди.

Область партия комитети бюроси машина теримига тайёргарлик юзасидан қилинадиган ишларда дала ва техникани намунали тайёрлашга алоҳида эътибор бериш зарурлигини кўрсатади, токи 70 минг тонна ҳосилни машинада териш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилиши таъминлансин.

Область партия комитети пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш —давлатга 460 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш ва КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш йўлида партия, совет ҳамда қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассисларини юксак активлик ва ташаббускорлик кўрсатиб ишлашга чақиради.

Ҳосилимиз мўл бўлмоқда

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори Ғанишер Юнусов Сирдарё районидаги Ильич номли колхозда бўлиб, ғўза парвариши соҳасидаги ишлар билан танишгач, баъзи бир камчиликларнинг олдини олиш тўғрисида маслаҳат ҳам берган эди. Шундан буён анчагина вақт ўтди. Колхоз аъзолари ҳар бир кундан унумли фойдаланиб, ғўза парваришини сифатли ўтказиш учун курашдилар. Барча далачилик бригадалари ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этиб суғориш, культивация ишларини бир-бирига боғлаб ўтказдилар. Шу туфайли ҳосил мўл бўлаяпти.

Колхознинг А. Дагиянов, А. Метонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ғўза парвариши, айниқса, сифатли ўтказилмоқда. Бу бригадаларнинг аъзолари ҳар гектар ердан 30—35 центнердан ҳосил етиштириш мақсадида августнинг қолган кунларидан ҳам фойдаланиб, зарур тадбирларни амалга оширдилар.

Етти йилликнинг биринчи йилида давлатга мўл-кўл пахта ҳосили етказиб бериш учун курашаётган бу колхоз илғорларининг эришаётган ютуқлари ҳаммани ҳам қувонтиради.

А. РАИМОВ,
Т. ДАРСИДЗЕ.

Ҳар туп ғўзада 10—12 тадан кўсак бор

Оржоникидзе районидаги Улуғбек номли 37-ўрта мактаб ўқувчилари Киров номли колхозга қарашли 25 гектар ерни ажратиб олиб, чигит эккан эдилар. Ёш пахтакорларга ғўзани парвариш қилиш ишларида колхознинг тажрибали механизаторлари, миришкор деҳқонлар ёрдам бердилар. Шу туфайли ўқувчилар бригадасининг ғўзалари серҳосил бўлиб ривожланмоқда. Ҳозиргача барча майдондаги ғўза тўртинчи марта парваришдан чиқарилди. Х. Ййловбоев, А. Абдуазимов, С. Қодиров, Р. Қаюмов сингари ўқувчилар ғўза парваришида актив қатнашмоқдалар. Дала ишлари, айниқса чеканка сифатли ўтказилганлиги туфайли ҳосил мўл бўлмоқда. Ҳозир ҳар туп ғўзада 10—12 талан бўлиқ кўсак бор. Ўқувчилар ғўза парваришини тинмай давом эттирмоқдалар.

Турсуной, биз ҳам ташаббусингизга қўшилдик

Янгийўл районидаги кўпгина механизаторлар Турсуной Охунованинг ташаббусига қўшилиб ҳосилни машинада териш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар. Суратда: юксак юқори мажбурият олган механик ҳайдовчилар (чапдан) А. Усмонов. — «Коммунизм» колхозидан, Н. Газизов — Сталин номли колхоздан, Б. Асқаров — «Коммунизм» колхозидан, Н. Ўрмонов — Сталин номли колхоздан, С. Расулев, Ғ. Алимов — Ленин номли колхоздан.

В. Салов фотоси.

Биз Чиноз районидаги Киров номли колхознинг моҳир механизатори ўртоқ Турсуной Охунованинг ўз агрегати билан мавсумда 100 тонна пахта териш ва жонажон Коммунистик партиямизнинг навбатдаги Пленумини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олишга қатъий бел боғлаганини эшитдик. Турсунойнинг бу ташаббуси бизларга жуда маъқул бўлди. Бизлар ҳам унинг чақириғига чин кўнгилдан қўшилишга аҳд қилдик.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олиш ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг пахта теримини машиналаштириш тўғрисидаги қарорига амалий жавоб бериш биз механизаторларнинг бурчимиздир. Шу туфайли ҳар биримиз машинада 90—120 тоннадан «оқ олтин» териб беришга аҳд қилдик.

Биз хизмат қилаётган колхозлар юқори ҳосилли, йирик хўжаликлардан ҳисобланади. Колхозчилар пахтадан мўл ҳосил етиштириб областимизнинг илгариги шуҳратини тиклаш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Йил бўйи меҳнат қилиб ҳар бир туп ғўзани меҳр билан парвариш қилдик. Меҳнатимизнинг мевалари кўрина бошлади. Пахта пағапаға бўлиб очилаётир. Эндиликда етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмай қисқа вақт ичида йиғиб-териб давлат омборларига етказиб беришимиз керак. Бунинг учун ҳамма имконият бор. Районимиз колхозларида Турсуной Охунова чақириғига қўшилган механизаторлар кўп. Ўтган йил ўз машинаси билан 47 тонна пахта терган Киров номли колхознинг илғор механик-ҳайдовчиси ўртоқ Б. Шеремет ҳам 100 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олди. У, агрегатини тахт қилиб қўйди. Ленин номли колхозда ака-ука Қозоқбоевлар 120 тоннадан пахта териб бериш учун зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. Свердлов номли колхоздан Нуриддинов, Каримов, «XIX партсъезд» колхозидан Исмоилов, Исроилов сингари ўртоқлар ҳам янги ташаббусга қўшилдилар.

Шуни эътироф қилиш керакки, райондаги йирик ва юқори ҳосилли колхозлар техника, барча имконият бор бўлишига қарамай, машина билан пахта теришга эътибор бермай келардилар. Ўтган йил бир неча машина ремонт қилиниб ишга тахт қилиб қўйилгани ҳолда фойдаланилмади. Бу бизнинг ҳам, колхоз раҳбарларининг ҳам катта камчилигидир. Партия, ҳукуматимиз пахтачилик ишларини комплекс механизациялаштириш учун зарур тадбирларни кўрмоқда. Машина бор, кадрлар етарли. Иш тўғри ташкил қилинса ва машинадан унумли фойдаланилса, шубҳасиз, у билан кўп пахта териш мумкин. Бу — ўзимизга боғлиқ. Шунинг учун ҳам биз пахтаси машина билан териладиган участкалардаги ғўзаларни алоҳида парвариш қилдик, вақтида культивация қилиб, озиқлантирдик.

Биз пахта теримига пухта тайёргарлик кўрдик. Бу ишни уюшқоқлик билан ўтказамиз. Ҳар қачонгидан ҳам унумли меҳнат қилиб, машинада планда мўлжаллангандан ҳам кўп пахта териб берамиз. Турсунойнинг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаш билан, бир ғайратимизга ўн ғайрат қўшиб ишлаймиз. Ҳар биримиз олган мажбуриятни ошириб бажариб, партиямизнинг Пленумини меҳнатда янги муваффақиятларга эришиб, ёруғ юз билан кутиб оламиз.

А. УСМОНОВ, Н. ГАЗИЗОВ, Б. АСҚАРОВ, Н. ЎРМОНОВ, С. РАСУЛЕВ, Ғ. ОЛИМОВ— Янгийўл районидаги «Коммунизм», Ленин номли, Сталин номли колхозларнинг механик-ҳайдовчилари.

СССР Мудофаа Министрининг БУЙРУҒИ

1959 йил 23 август — № 249 — Москва шаҳри

Учувчи ва штурманлар, инженер ва техниклар, ҳаво ўқчилари ва радистлари, авиация механиклари ва мотористлари, авиация саноатининг ходимлари, армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи Кўнгилли жамиятнинг спортчилари, ўртоқлар!

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Бизнинг Ватанимиз бугун СССР Ҳаво Флоти Кунини байрам қилади ва совет авиациясини ривожлантириш соҳасида эришилган янги ижодий муваффақиятларини нишонлайди. Бу байрам шу йил халқ хўжалиги, фан, маданиятни ва меҳнаткашларнинг фаровонлигини янада кучли суратда юксалтириш вазиятида ўтмоқда.

КПСС XXI съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган совет халқи коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини амалга ошириш, етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун, халқ хўжалигининг барча тармоқларида техникани янада тараққий эттириш соҳасидаги тадбирларни амалга ошириш учун фидокорона кураш олиб бормоқда. Армия, авиация ва флот жангчилари совет халқининг тинч ижодий меҳнатини хушёрлик билан қўриқламоқдалар.

Сизларни умумхалқ байрами — СССР Ҳаво Флоти Куни билан табриклайман ва қутлайман.

Авиациядаги бутун шахсий составнинг ўз жанговор маҳоратини ва сиёсий тайёргарлигини янада такомиллаштиришда, янги ҳарбий техника ва қуролларни аъло даражада эгаллашда, ҳарбий интизом ва уюшқоқликни оширишда, қисмлар ва қўшилмаларнинг жанговор тайёргарлигини мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятларга эришувини тилайман.

Граждан Ҳаво Флоти ходимларининг ички ва халқаро авиация йўлларини ўзлаштиришда, конструкторлар, олимлар ва авиация саноати ходимларининг энг яхши ҳаво кемаларини вужудга келтириш ва қуришда янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини, ДОСААФ аъзоларининг авиация спортини кенг ривожлантиришларини, учувчилик маҳоратини такомиллаштиришларини ва янги спорт рекордларига эришишларини тилайман.

СССР Ҳаво Флоти Кунини нишонлаш учун **буюраман:**

Бугун, 1959 йил 23 августда Ватанимизнинг пойтахти Москвада ва Иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида тўплардан бир йўла йигирма марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин бизнинг улуғ Ватанимиз ва унинг шонли Ҳаво Флоти!

Яшасин коммунистик жамиятнинг улуғвор биносини барпо қилаётган қаҳрамон совет халқи!

Бизнинг мамлакатимизни коммунизмнинг нурли чўққилари сари зўр ишонч билан бошлаб бораётган доно Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар бўлсин!

СССР Мудофаа Министри,
Совет Иттифоқи Маршали Р. МАЛИНОВСКИЙ.

Мусобақадошларимиз маслаҳатлари

Мавжуд имкониятлардан фойдаланиш лозим

Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам етти йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли якунлаш мақсадида кўпгина ажойиб ишларни амалга оширмоқдалар. Ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштириш ташаббусини бошлаб берган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусовнинг номи эндиликда бутун республикага маълум. Валентин Тюпко сингари механизаторларнинг ҳам сафлари кенгайиб бормоқда. Планнигина эмас, ҳатто социалистик мажбуриятни ҳам бажаришни таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирган колхозлар, совхозларнинг бўлимлари, бригадаларни кўплаб мисолга келтириш мумкин. Боёвут районидаги «Коммунизм» ва Карл Маркс номли, Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк», «Полярная звезда» колхозлари шулар жумласига киради. Пискент районидаги Тельман номли колхознинг ўртоқ Ҳакимполвон Қодиров бошлиқ бригадасида 100 гектар ерда пахта етиштирилмоқда. Бригада аъзолари фидокорона меҳнат қилиб ғўзанинг яхши ривожланишини таъминлаганлар ва мўл ҳосил тўплаганлар. Ўртача ҳар туп ғўзада 10 — 12 тадан кўсак бор.

Текшириш вақтида биз ана шундай ютуқларни қўлга киритган колхозлар ва бригадалар билан бир қаторда қатор камчиликларга йўл қўяётган хўжаликларни ҳам учратдик.

Область пахтакорларининг ишидаги энг жиддий камчиликлардан бири шуки, сувдан тежамли фойдаланилмас экан.

Суғориш культивация билан мувофиқлаштириб ўтказилган тақдирдагина яхши натижа беришлиги ҳаммамизга маълум. Лекин биз текширишдан ўтказган кўпгина районларда трактор культивацияси пайсалга солинганлиги маълум бўлди.

Баъзи бир колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари мавжуд ишчи кучларини далага тўла сафарбар қилиш ўрнига сводка тузиш билан шуғулланганлар. Бу сводкадаги рақамлар эса даладаги ишга тўғри келмайди. Масалан, 2-«Далварзин» совхозининг бўлим бошлиғи ўртоқ Тошматов сводкада 19 гектар ер кўндалангига культивация қилинган деб маълумот берган эди. Текширишда эса шу куни бирон гектар ер ҳам культивация қилинмаганлиги маълум бўлди.

Трактор ишларининг ёмон ташкил қилинганлиги ҳосил тўплашнинг ҳал қилувчи даврларида ғўзанинг ривожига салбий таъсир қиляпти. Кўпчилик майдонларда ғўзани ўт босиб кетган. Чиноз районидаги Свердлов номли колхознинг баъзи бир карталарида ғўзами, ёки ўт ўстирилаяптими, пайқаб бўлмайди.

Меҳнат интизомининг пасайиб кетганлиги ҳам жиддий камчиликлардан биридир. 1-«Боёвут» совхозининг ўртоқ Раҳматов бригадасида июлнинг учинчи ўн кунлигида 82 киши прогул қилганлиги, августнинг биринчи ўн кунлигида эса 95 киши ишга чиқмаганлиги сводкада қайд қилинибди. Юқори Чирчиқ районидаги «Меҳнат бирлик» колхозида бўлганимизда ҳам далада ишлаётган биронта колхозчини учратмадик.

Кўпчилик районларда чеканка сифатсиз ўтказилди.

Боёвут районидаги Ленин номли колхоздаги аҳвол бизни анча ранжитди. Бу ерда зараркунанда кўпаётган бўлса ҳам трактор ва от аппаратлари бекор турибди. Фақатгина ўртоқ Маъмуров бригадасида колхозчи Эшдавлатов меркаптофос дорисини қўл аппарати билан ғўзага сепаётганлигини кўрдик.

Ҳозирги пайтда ғўза парваришини давом эттириш билан бирга йиғим-теримга тайёргарлик ишларини ҳам унутмаслик керак. Лекин кўпчилик жойларда теримга тайёргарлик суст бормоқда. Машина терими учун ажратилган майдонларни тайёрлаш ва пахта териш техникасини ремонт қилиш ишлари айниқса, чўзиб юборилаяпти. Сирдарё районидаги Ленин номли колхозда 400 гектар ернинг пахтасини машинада териб олиш планлаштирилган экан. Маълум бўлишича амалда 120 гектар ернинг пахтаси машинада теришга ажратилибди.

Тошкент пахтакорлари мўл ҳосил тўплашда ҳали бир қатор имкониятларга, резервларга эгадирлар. Бу резервларни ишга тушириш учун қуйидаги тадбирларни тезлик билан амалга ошириш лозим: барча далаларни ўтдан тозалаш; машина терими учун ажратилган ерларнинг ғўзасини алоҳида назорат остига олиш, ғўзалари ривожланишдан кечиккан ерларда сентябрнинг ўрталаригача парваришни давом эттириш; суғоришни тупроқнинг хусусияти ва ўсимликнинг талабига қараб табақалаштирилган ҳолда ўтказиш; ривожланишдан орқада қолган участкаларда трактор билан узунасига ва кўндалангига культивация қилишни давом эттириш; қишлоқ хўжалик зараркунандалари тушган ерларда профилактик тадбирларни амалга ошириш; кўсакларнинг чириб қолмаслиги учун ғўза ўсиқ жойларда қатор ораларини шамоллатиш ва ётиб қолган тупларни турғазиб қўйиш; барча майдонда қайта чеканка ўтказиш; бунда ишнинг сифатига алоҳида аҳамият бериш; колхозчилар, совхоз ишчилари ўртасида агитация ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, барча ишга яроқли колхозчилар ва совхоз ишчиларини ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тугатишга сафарбар этиш лозим.

Андижон область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадаси аъзолари:

Т. РЎЗИБОЕВ — Андижон область партия комитетининг секретари, А. АШУРОВ — Қўрғонтепа район ижроия комитетининг раиси, И. ЖУРАВЛЕВ — «Совой» совхози партия бюросининг секретари, М. КУЛИКОВА — Фарғона тажриба зонал станциясининг илмий ходими, А. ШЕРМАТОВ — 8-совхознинг бош агрономи, З. ИСРОИЛОВА — Избоскан районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, В. БОБРОВ — «Андижанская правда» газетасининг махсус мухбири.

Корелия санъати ва адабиёти декадаси очилди

21 августда Москвада Карелия АССР санъати ва адабиёти декадаси тантанали вазиятда очилди.

СССР Большой театрининг филиали саҳнасида карелиялик дўстларни РСФСР халқ артисти Л. В. Баратов самимий табриклади. Карелия АССРнинг маданият министри Л. Н. Колмовский қизғин кутиб олганликлари учун москваликларга чин кўнгилдан ташаккур билдирди.

Карелия халқига бахт келтирган ажойиб тегирмон — «Сампо» ҳақидаги достонда Калевала ўлкасининг бутун шеърияти мужассам бўлгандай. «Сампо» балетининг муқаддима қисмиёқ тамошабинни кучли ва мардонавор кишилар муҳитига олиб кириб, уни ажойиб темирчи Илмаринен (артист М. Мельников), шеърхон Вяйнямейнен (артист В. Ловковский), абжир жангчи Лемминкяйнен (артист Ю. Сидоров) билан таништиради.

... Давлат Академик Большой театрининг филиалида Карелия музикали драма театрининг ана шу спектакли кўрсатилди.

Шу куни кечқурун бу театрнинг драма труппаси Евг. Вахтангов номли театр саҳнасида И. Дворецкийнинг «Трасса» спектаклини кўрсатди.

Шу куни кечқурун Кремль театрида бўлган ҳар бир киши Карелиянинг ёш симфоник санъати билан учрашувдан ёрқин ҳиссиётлар олди.

Карелия санъати ва адабиёти декадасининг очилишида СССР Большой театрининг филиалида О. В. Куусинен, П. Н. Поспелов ва Д. С. Полянский ўртоқлар ҳозир бўлдилар. Залда КПСС Карелия АССР область комитетининг секретари В. П. Смирнов, Карелия Олий Совети Президиумининг раиси П. С. Прокконен, Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Я. Ястребов ва СССР Маданият министри Н. А. Михайлов, Карелия Маданият министри Л. Н. Колмовский ва РСФСР Маданият министри А. И. Поповлар ҳам бор эдилар.

Карелиялик дўстларнинг қадимги шеърхонларнинг поэзияси билан тиниқ кўллар мамлакатининг бугунги нурли ҳаёти чамбарчас боғланган санъати москваликларнинг қалбларини дарҳол мафтун этди. Театрларда ва концерт залларида, виставкаларда ва кинотеатрларнинг залларида, хуллас ҳамма ерда бу санъатга яхши истаклар билдирилмоқда. (ТАСС).

Область колхоз ва совхозларида силос бостиришнинг бориши тўғрисида 1959 йил 22 августгача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Ҳаммаси бўлиб	Районлар	Ҳаммаси бўлиб
Гулистон	131,2	Қорасув	82,1
Қуйи Чирчиқ	116,0	Чиноз	81,5
Юқори Чирчиқ	112,5	Боёвут	77,8
Янгийўл	110,9	Бекобод	73,6
Бўка	107,7	Калинин	71,3
Бўстонлиқ	105,6	Орджоникидзе	70,5
Янгиер шаҳри	100,0	Олмалиқ шаҳри	52,7
Сирдарё	95,7	Оҳангарон	39,2
Оққўрғон	94,1	Пискент	37,5
Урта Чирчиқ	90,9		

Иккинчи марта маккажўхори экиш ва ёзги беда экишнинг бориши тўғрисида 1959 йил 22 августгача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Районлар	Иккинчи марта маккажўхори экиш	Беда экишнинг бориши	Райком секретарлари ва райисполком раислари
Оққўрғон	25,9	161,5	Нишонбоев, Камолов
Боёвут	87,1	44,8	Сардоров, Исломов
Бекобод	14	6	Каримов, Қодиров
Бўстонлиқ	41,3	—	Ладушкин, Асилбеков
Бўка	44,7	—	Ражабов, Қодиров
Юқори Чирчиқ	15,8	3,8	Иброҳимов, Каримов
Гулистон	19,8	18,2	Укибоев, Умаров
Калинин	—	—	Мажидов, Носиров
Қорасув	—	—	Муҳамедов, Убайдуллаева
Қуйи Чирчиқ	20,8	39,4	Сотволдиев, Мерганов
Оржоникидзе	30,4	138,0	Тошпўлатова, Носиров
Пискент	42,8	—	Латипов, Магазов
Ўрта Чирчиқ	24,6	32,5	Исамуҳамедов, Бердиев
Янгийўл	—	—	Юнусов, Тожиев
Чиноз	—	3,4	Акромов, Қирғизбоев
Сирдарё	—	13,0	Каримов, Аҳмедов
Оҳангарон шаҳри	—	—	Батигин, Лисин

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Партия сафини илғор ёшлар ҳисобига ўстирайлик

Тошкент шаҳар Ленин районининг саноат корхоналари, транспорт ташкилотлари, олий ўқув юртлари ва муассасаларида юзлаб ёшлар фидокорона меҳнат қилмоқдалар, самарали меҳнатлари, билим ва заковатлари билан район хўжалиги ва маданиятини юксалтираборишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари ёшларни тарбиялаш ва уларни партия сафига қабул қилишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Иккинчи авторемонт заводи партия ташкилоти сўнгги икки ойда 9 кишини партия аъзолигига кандидат қилиб қабул этди. Булар орасида новатор слесарь Али Ғуломқодиров, токарь Александр Крисов ўртоқлар сингари актив рационализатор ёшлар бор. Бу икки ўртоқ июнь Пленуми қарорлари ва Мурожаатидан руҳланиб, қисқа муддат ичида бир неча рационализаторлик таклифи киритдилар.

Корхона партия бюроси илғор ёшларни партия сафига қабул қилиш олдидан уларни жиддий синовдан ўтказади, турли топшириқлар беради, ишлаб чиқаришда, кўчада, оилада ўзларини қандай тутишларини кузатиб боради. Партия бюросининг аъзолари бундай ёшлар билан тез-тез учрашиб дилкашлашадилар, уларга фойдали маслаҳатлар берадилар, йўл-йўриқ кўрсатадилар. Бундан ташқари ёш коммунистлар ўртасида алоҳида сиёсий ва тарбиявий ишлар олиб борилади, улар учун лекция ва суҳбатлар ўтказиб турилади.

Виктор Романда актив рационализатор ва коммунистик меҳнат бригадаси унвонини олиш учун курашаётган коллективнинг ишбилармон раҳбари сифатида 1-авторемонт заводида катта обрў қозонди. Ўтган етти ойнинг ўзида унинг бригадаси ўн ойлик топшириқни бажариб қўйди. Викторнинг ўзи эса бир неча станокни модернизациялади ва бир қанча ускуналарни автоматик тарзда ишлайдиган қилди. Унинг мана шундай ташаббускорлигини ҳисобга олиб, бошланғич партия ташкилоти партия аъзолигига кандидат қилиб қабул этди. Йил бошидан бери заводда бундай ёшлардан бир неча киши кандидатликка ва партия аъзолигига қабул қилинди.

«Қизил тонг» фабрикасида аппаратчи Ҳожиқул Раймқулов, тикувчи Валентина Чичерова, цех бошлиғи Елена Фактор, коммунистик меҳнат бригадаси унвонини олиш учун курашаётган ёшлар бригадасининг бошлиғи Исмоил Мирраҳимшоев ўртоқлар сингари бу йил партия сафига қабул қилинган ёшлар бир ғайратларига-ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Улар КПСС XXI съезди ва партия Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларини бажариш учун курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

Фабрика партия бюроси ва цех партия группалари коммунистлар сафини ишлаб чиқариш новаторлари, айниқса илғор хотин-қизлар ҳисобига ўстириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар.

Шунингдек, электролампа ва электротехника заводларида, каноп йигирув-тўқув фабрикасида, тепловоз депосида ҳам коммунистик меҳнат бригадаси аъзоларини, гагановачиларни, актив рационализаторлар ва ихтирочиларни, ишлаб чиқариш илғорлари ва ташаббускор ёш инженер-техник ходимларни партия сафига танлаб олиш, уларни тарбиялаш соҳасида ибратли ишлар қилинмоқда. Шунинг учун ҳам бу корхоналарнинг партия ташкилоти сон ва сифат жиҳатидан тез ўсмоқда, ишлаб чиқаришга партиявий таъсирни борган сари кучайтирмоқда.

Лекин районда ёшларни тарбиялаш, уларнинг энг илғор ва чиниққанларини партия сафига тортиш, ёш коммунистлар билан кун сайин ишлаш каби муҳим вазифага етарли эътибор бермаётган партия ташкилотлари ҳам йўқ эмас. Республика Қурилиш министрлиги, проводниклар резерви, Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи, қоғоз комбинати, кимё-фармацефтика заводи бошланғич партия ташкилотлари шулар жумласидандир.

Қурилиш министрлигининг старший инженери А. И. Ерзин шошма-шошарлиқ билан партия аъзолигига кандидат қилиб қабул этилди. У, синов муддати мобайнида партия ва давлат интизомини уч марта қўпол равишда бузди ва жазоланди. Шундан кейин ҳам у партия иродасини тўла ҳис этмади, аксинча коммунистга нолойиқ хатти-ҳаракат қилди. Бу айби учун район партия комитетининг бюроси уни партия аъзолигига кандидатликдан ўчирди.

30-мактабнинг ўқитувчиси Маъмура Саъдуллаева 1954 йили партия аъзолигига кандидат бўлиб кирган эди. Мактаб бошланғич партия ташкилоти бу ўртоқни беш йил мобайнида ҳам тарбиялаб етиштира олмади. Саъдуллаева ҳали ҳам партия аъзолигига қабул қилингани йўқ. Кандидатлик стажи, яъни партия аъзолигига ўтиш учун синаш муддати белгиланганидан 1—2 йил, ҳатто 5—6 йиллаб ўтиб кетган кишилар проводниклар резерви, тепловоз-вагон ремонт заводи ва бошқа корхоналар партия ташкилотида ҳам учрайди.

КПСС XXI съезди партия ташкилотларидан партия сафини илғор кишилар ҳисобига ўстириш, ёш коммунистлар ва партия аъзолигига кандидатлар ўртасида мунтазам сиёсий-тарбиявий ишлар олиб бориш масаласига ҳамиша жиддий эътибор беришни талаб этди. Уставда партия аъзолигига кандидатлик муддати қатъий белгилаб қўйилган. Буларга амал қилиш зарур.

Д. КОЗЛОВ,
Тошкент шаҳар Ленин район партия комитетининг сектор мудири.

ШИЙПОНДА

Ям-яшил токзорлар орасида икки қаватли нақшдор бино қад кўтариб турибди. Атроф гулзор... Бу ер дала шийпони. Шийпон олдида катта ҳовуз. Ҳовуз суви майин тўлқинланади. Сувнинг ўртасига шийпонча қилинган. Стол, стул, газета ва журналлар қўйилган. Радиоприёмникдан дам олиш концерти берилмоқда. Биров газета ўқийди, яна биров журнал. Кўплар чақ-чақлашиб ўтиришибди... Қорасув районидаги Ленин номли колхознинг боғдорчилик бригадаси ана шундай дала шийпонига эга.

Бригада аъзолари шаҳар аҳолисини мева билан таъминлаш учун фидокорона меҳнат қилиш билан бирга ишдан бўш вақтларини кўнгилли ва маданий ҳордиқ чиқариш билан ўтказадилар.

Т. МИРҲОДИЕВ.

Булар ҳам маданий дам олишсин

Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда ташкил этилган ўқувчилар бригадасининг аъзолари пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилмоқдалар, ишлаб чиқаришда малака орттираётирлар. Улар 38 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнер ҳосил етиштиришга сўз берганлар. Шу мақсадда барча майдондаги ғўзага сифатли ишлов берилди, ўз вақтида озиқлантирилди. Ҳозир эса ўқувчилар ҳосилни оширишда катта аҳамиятга эга бўлган суғориш ишини давом эттирмоқдалар.

— Ғўзаларимизнинг ҳосилини мўл қилиш учун, — деди бригада бошлиғи Мирзараҳим Эрназаров, — қўлимиздан келган барча ишни қилдик. Ҳозир ҳам ғўза парваришичи тўхтатиб қўйганимиз йўқ, балки уни илгаригидек қизғин давом эттирмоқдамиз. Лекин...

Бу лекиннинг боиси бор. Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси ёш ташаббускорларнинг унумли меҳнат қилиши ҳамда кўнгилли дам олиши учун шароит яратиб бермаган. Бригаданинг дала шийпони бўмбўш. Бу ердаги бир-иккита портрет, плакат ва стол-стуллар ҳам мактабдан келтирилган. Шийпонда қизил бурчак, газета ва журналлар, турли адабиётлар, радиоприёмник йўқ. Партия ташкилотининг секретари Тўйчиев ва колхоз правлениесининг раиси Қўчқоров ўртоқлар ҳатто бригададаги аҳволдан хабар ҳам олмайдилар. Улар ўқувчилар бригадасига эътиборни кучайтиришлари, унинг аъзолари янада унумли меҳнат қилиб, маданий дам олишлари ҳақида ғамхўрлик қилишлари лозим.

С. ТУЛАГАНОВА.
Янгийўл район комсомол комитетининг инструктори.

АҲОЛИГА САВДО ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК

Тошкентдаги консерва заводининг меҳнатсевар коллективи аҳолига янада кўпроқ консерва маҳсулотлари тайёрлаб бериш учун мавжуд ички резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Шу мақсадда яқинда заводда энг янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланган цех ишга туширилди. Суратда: саккиз йилдан буён шу корхонада меҳнат қилиб келаётган мева цехининг илғор ишчиси комсомол аъзоси Моҳи Зуфарова.

М. Нуриддинов фотоси.

Ваъдаси ёлғон

1-«Оҳангарон» совхози ишчиларининг кооперацияси Оҳангарон шаҳар савдо бўлимига қўшилгач, ишчилар, бундан кейин совхозда савдо-сотиқ ишлари бирмунча яхшиланса керак, деб умид қилдилар. Оҳангарон савдо бўлимининг мудири ўртоқ Сурьян савдо хизматини яхшилаш, Қорахитой посёлка советида маданий моллар ва хўжалик буюмлари магазинлари очиб бериш тўғрисида ваъда берган эди. Орадан 4 ойдан кўпроқ вақт ўтди. Лекин ваъда ҳамон ваъдалигича қолиб келмоқда.

Қорахитой посёлка совети территориясида совхознинг 1—2—3-бўлимлари ишчилари, темир йўл ходимлари ва бошқа корхоналарнинг кўплаб ишчилари истиқомат қиладилар. Агар маданий ёки хўжалик моллари керак бўлиб қолса, улар шаҳарга тушишга мажбур бўладилар. Арзимаган нарса учун тез-тез шаҳарга тушиш ишчиларга қулайсизлик туғдирмоқда.

Шуниси қизиқки, Қорахитой посёлка советида маданий ва хўжалик моллари магазинлари очишга қарор қилинган бўлса-да, ҳамон магазин қуришга киришилмаётир.

Мўмин БУРИЕВ.
1-«Оҳангарон» совхози ишчилар комитетининг раиси.

Пахтакорларга яхши хизмат кўрсатаётирлар

Оққўрғон район «Октябрь» қишлоқ матлубот жамияти ходимлари қишлоқ аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида кўпгина тадбирларни амалга оширмоқдалар. Октябрь қишлоғининг марказида катта магазин қад кўтарди, ошхона, чойхона ва нонвойхона ишга туширилди. Турли шиорлар, плакатлар билан безатилган кўркам чойхона (мудири ўртоқ Т. Дадажонов) қишлоқ аҳолисининг маданий дам олиш жойига айланиб қолди.

Сельпо ходимларининг ташаббуси билан ташкил этилган кўчма дўконлар колхоз ва совхоз далаларида фидокорона меҳнат қилаётган колхозчиларга, ишчиларга хизмат кўрсатаётир. Бу, пахтакорларнинг унумли меҳнат қилишлари учун катта қулайлик туғдирмоқда.

Октябрь матлубот жамиятида савдо ишлари аҳолининг талаб ва эҳтиёжларига қараб ташкил этилаётганлиги туфайли бу жамиятда мол обороти плани тўла ва ошириб бажарилмоқда. Чунончи, 1958 йил мол оборот плани 105 процентга етказилган бўлса, бу йилнинг биринчи квартал плани 113,5 процент, иккинчи квартал плани 107,3 процент бажарилди. Савдо ходимлари июль ойи мол оборот планларини 113,2 процент қилиб адо этдилар. Ойлик планнинг ошириб бажарилиши кўпроқ дала шийпонларида қилинган савдо ҳисобига бўлмоқда. С. Ихтисомова, С. Маматов, А. Богатова, К. Аҳметзянова каби илғор савдо ходимлари мол оборати планини доимо ошириб бажариб келмоқдалар.

Октябрь қишлоқ матлубот жамияти аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатишда райондаги бошқа савдо ташкилотларига намуна бўлмоқда.

Қ. АБДУРАҲМОНОВ.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

ЧОРА КЎРИЛДИ

4-сон кожвендиспансерда даволанувчи бир группа беморлар редакцияга хат ёзишиб, диспансерга келиб турадиган газета ва журналларнинг даволанувчиларга ўз вақтида тарқатилмаслиги, адабиёт, шашка ва шахматларнинг етишмаслиги, касалхонанинг ҳовлисига доимо сув сепилиб, озода қилиб турилмаслигидан шикоят қилган эдилар.

Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Ҳамитованинг редакцияга маълум қилишича, шикоятда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. Диспансернинг бош врачи ўртоқ Хўжаевга бу камчиликларга йўл қўйгани учун маъмурий чора кўрилган ва унга йўл қўйиб келинган нуқсонларни дарҳол бартараф қилиш топширилган.

Совет авиациясининг байрами

С. КРАСОВСКИЙ,
Совет Иттифоқи Қаҳрамони, авиация маршали

1933 йилдан буён СССР Ҳаво Флоти кунини нишонлаш традиция бўлиб қолди. Бу байрам йил сайин авиация фани ва техникасини ривожлантиришда эришилган ютуқларни, авиация саноати ходимларининг муваффақиятларини, учувчилар, штурманлар, планерчилар, авиамоделчилар, парашютчилар маҳоратининг ўсишини умумхалқ кўригидан ўтказиш белгиси остида нишонланмоқда. Бу байрам меҳнаткашларни социалистик давлатнинг авиация қудратини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга сафарбар қилиш шиори остида ўтмоқда.

Янги, социалистик тузумни барпо қилиш учун олиб борилган жанглар ўтида вужудга келган, ўсган ва мустаҳкамланган совет авиацияси Коммунистик партия ва бутун халқнинг ғамхўрлиги туфайли тез юксалиб бормоқда. Авиациямизнинг буюк муваффақиятлари ватандошларимизнигина эмас, балки бутун илғор, прогрессив инсониятни ҳам қувонтирмоқда.

Ҳаво Флоти кунининг ҳар йил байрам қилиниши янги сифат кўрсаткичлари билан аввалги йиллардагидан шубҳасиз фарқ қилади. Етти йилликнинг биринчи йили бўлган бу йилги байрам янги, тарихий вазиятда ўтказилади. КПСС XXI съездининг доно қарорларидан илҳомланган мамлакатимиз халқлари коммунистик жамият қурилишининг кенг авж олдирилган даврига қадам қўйди. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми XXI съезднинг қарорларига мувофиқ, асосий иқтисодий вазифаларни ҳал этиш ва коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришнинг энг муҳим шарти бўлган техника тараққиёти учун курашда совет халқи олдига буюк вазифалар қўйди. Совет халқининг партиянинг ана шу қарорларини якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватлаганлиги етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун муваффақиятли суратда олиб борилаётган курашда ўз ифодасини топмоқда.

Халқимизнинг севикли фарзанди бўлган совет авиацияси тинч ижодий меҳнат соҳасидаги ва бу меҳнатни ташқаридан бўладиган ҳар қандай ҳужумлардан ҳимоя қилиш соҳасидаги энг олижаноб вазифаларини бажармоқда. Бизнинг мамлакатимизда авиациянинг мавж уриб ўсганлиги бу йил ҳар қачонгидан ҳам яққолроқ кўзга ташланади.

* * *

Совет Ҳаво Флоти социалистик индустрлаш йилларида айниқса юксалди. Ўша даврда бизда саноатнинг янги тармоқлари билан бир қаторда биринчи даражали авиация саноати вужудга келтирилди. Урушдан аввалги беш йилликлар даврида Коммунистик партия раҳбарлик қилган ва илҳомлантирган талантли совет конструкторлари Туполев, Поликарпов, Ильюшин, Микулин, Климов, Швецов, Яковлев, Лавочкин, Микоян ва бошқалар мамлакатимизнинг мудофааси учун, унинг экономикаси ва маданиятини ривожлантириш учун зарур бўлган ажойиб самолётларни, моторларни, курол-яроғларни ва приборларни вужудга келтирдилар. Айни вақтда партия авиация кадрларини тайёрлаш ва тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилди. Ленин комсомоли ҳаво флоти учун кўп иш қилди. Комсомол партиянинг чақириғи билан ўзининг 1931 йилда ўтказилган IX съездида мамлакатнинг ҳарбий ҳаво кучларини ўз оталигига олди.

Жасур совет учувчилари ўз муваффақиятлари билан бутун дунёни қойил қилдилар. Улар Ватанимизда тайёрланган энг яхши самолётларда узоқ масофага тез учишда ва кўп юк ортилган самолётларни бошқаришда жаҳон миқёсида жуда кўп рекорд қўйдилар. Чкалов ва Громов экипажлари дунёда биринчи бўлиб Европадан Шимолий қутб орқали Америкага ҳаво йўли очдилар. 1940 йилга келиб, СССР авиация рекордлари миқдори жиҳатидан дунёда биринчи ўринни эгаллади (168 ўриндан 62 тасини олди). Ўша йиллардаёқ совет учувчилари совет чегараларининг мустаҳкамлигини синаб кўришга уринган япон милитаристлари ва оқ финларга қарши қаҳрамонона жанг қилиб, ўзларининг ҳарбий маҳорати ва Ватанга садоқатларини намойиш қилдилар.

Граждан Ҳаво Флоти Ўзбекистон бошқармасидаги «ТУ-104» ҳаво кемасининг экипажи. Суратда: (чапдан) К. Иброҳимов — борт механик, А. Ломакин — борт радист, А. Кочнев — иккинчи пилот, Е. Харитонов — командир, А. Чернопятов — штурман.

И. Глауберзон фотоси.

Шундай қилиб урушдан аввалги беш йилликлар даврида СССР Ҳаво Флоти жуда яхши самолётларга ва учувчиларнинг мисли кўрилмаган қаҳрамонлиги, жасорати ва маҳоратига эга бўлиб, қудратли кучга айланди. Бизнинг мамлакатимиз қудратли авиация давлати бўлиб қолди.

Совет авиациясининг қудрати, авиация жангчиларининг қаҳрамонлиги, жасорати, жанговар маҳорати Улуғ Ватан уруши йилларида айниқса яққол кўринди. Бизнинг учувчиларимиз қўшинларнинг бошқа турларидаги жангчилар билан биргаликда Ватан уруши йилномасидан жасорат ва оммавий қаҳрамонликнинг унутилмас саҳифаларини очдилар. Бу эса совет жангчиларининг социалистик Ватанга чексиз садоқатларини, уларнинг Коммунистик партия ишига содиқлигини исбот этади.

Берлин учун олиб борилган жангда 8.400 совет самолёти қатнашди. Бу жанг авиациямизнинг қудратини, учувчи кадрларимизнинг миқдор ва сифат жиҳатидан ўсганлигини, уларнинг жуда яхши маҳорати ва жасоратини ифода этди.

Граждан ҳаво флоти ҳам душман устидан ғалаба қозонишда катта роль ўйнади. Граждан ҳаво флотининг учувчилари мудофаа заводлари учун стратегик хомашё, материаллар ва машина ускуналар етказиб бериб турдилар. Булар фронтга ўқ дори ва қурол-яроғ келтирдилар, ярадор жангчиларни жанг майдонидан олиб чиқдилар, партизан отрядлари билан доим алоқа қилиб турдилар, уларни душманнинг орқа томонидан муваффақиятли ҳаракат қилмоқ учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан таъминладилар.

Совет халқи Улуғ Ватан урушида жаҳоншумул-тарихий ғалабага эришиб, гитлерчи босқинчиларнинг мамлакатимизга етказган жароҳатини тез даволади ва коммунизм қуришдан иборат мақсадига эришмоқ учун зўр ғайрат билан ишга киришди. Ватан фани ва техникаси шу давр ичида жуда тез тараққий этди. Бизнинг мамлакатимизда дунёда биринчи бўлиб атом электростанцияси вужудга келтирилди, термоядро энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш проблемасини ҳал этишда катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Совет халқи Ернинг сунъий йўлдошларини биринчи бўлиб учирди ва Қуёш системасининг сунъий планетасини орбитага чиқарди.

Мамлакат иқтисодий қудратининг мавж уриб ўсганлиги ва аввало оғир индустрия соҳасида эришилган катта муваффақиятлар, совет фани ва техникасининг катта ютуқлари Қуролли кучларимизни замонавий қурол-яроғлар ва ҳарбий техниканинг барча турлари билан таъминлаш имконини берди. Ҳозирги вақтда бизда жуда катта кучга эга бўлган хилма-хил ядро ва термоядро қуроллари бор, Совет мамлакатида тайёрланган қитъалараро баллистик ракеталар эса ер шарининг истаган қисмида агрессорга зарба бера оладилар.

Қирувчи самолётлар овоз тезлигидан ҳам тез учмоқдалар, статосферада ҳарбий машқ топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар. Радиолокация, телемеханика ва автоматиканинг қўлланилаётганлиги самолётларнинг жанговарлик имкониятларини янада кўпроқ кенгайтиради ва учувчиларимизнинг кундузи ҳам, кечаси ҳам, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам топшириқларни бажаришларига имкон беради.

Авиация техникасининг тез ривожланиши ва такомиллаштирилиши Ҳаво Флотимизнинг кадрлари олдига тобора катта талаблар қўяди. Бизнинг учувчиларимиз ва штурманларимиз, инженерларимиз ва техникларимиз, ўқчи-радистларимиз, авиация техникларимиз ўз билимларини тинмай оширмоқдалар.

Граждан ҳаво флотининг ходимлари ҳам коммунистик қурилиш вазифаларини бажаришга жуда катта ҳисса қўшмоқдалар. Эндиликда дунёдаги мамлакатларнинг биронтаси ҳам ҳаво йўлларининг узунлиги ва самолёт паркининг техника билан таъминланганлиги ҳамда самолётларда юк ташиш ҳажми жиҳатидан бизнинг мамлакатимизга тенглаша олмайди. СССРда авиация транспортнинг асосий турларидан бири бўлиб қоладиган пайт узоқ эмас.

«ТУ-104» типидаги реактив пассажир самолётлар дунёда биринчи бўлиб бизда кўплаб ишлаб чиқарилди. Бу самолётлар кетидан кучли ва комфортабель трубовинтли «ИЛ-18» ва «АН—10» ҳаво кемалари ва ниҳоят «ТУ—114» самолёт-гигант парвоз қилди. «ТУ—114» самолёти Москвадан ерга қўнмай Нью-Йоркка учиб рекорд қўйди.

Граждан авиацияси транспорт воситасигина эмас, у халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида хилма-хил ишларни ҳам бажармоқда. Самолётларнинг ёрдами билан қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларига қарши кенг миқёсда кураш олиб борилмоқда, колхоз ва совхозларнинг бепоён далаларига ўғит солинмоқда, жуда катта ўрмонларимиз ёнғиндан муҳофаза қилинмоқда, узоқ районлардаги аҳолига дарҳол медицина ёрдами кўрсатиш таъминланмоқда. Самолётлар ва вертолётлар ёрдамида геология-қидирув ишлари олиб борилмоқда, балиқ овлайдиган кемалар қўриқланмоқда, балиқ бор жойлар қидириб топилмоқда ва ҳоказо.

Совет халқи ўз авиациясини севади. Меҳнаткашларнинг авиация спортида оммавий суратда иштирок қилаётганликлари ана шу муҳаббатни яққол ифода этади. Юз мингларча ватанпарварлар ДОСААФ ташкилотларида шуғулланмоқдалар. Совет Иттифоқи авиация рекордлари миқдори жиҳатидан бошқа мамлакатлар ўртасида муносиб ўринни эгаллади. Бизнинг Ватанимиз ана шу рекордларнинг учдан бир қисмига эгадир. Бошқа давлатларнинг биронтаси ҳам шу қадар кўп миқдорда рекорд қўйган эмас.

Спортчи авиаторлар Ҳаво Флоти куни арафасида Ватанимизни янги ажойиб рекордлар билан қувонтирдилар. Улар ҳаммадан кўра узоқ масофага тез ва баланд учишга сабот билан ҳаракат қилиб, ана шу кўрсаткичларнинг ҳаммаси бўйича комил ишонч билан олдинги сафга чиқдилар. Икки самолётимизнинг яқинда узоқ масофага учганлиги шодиёна бир воқеадир. Бу самолётлар ерга қўнмай ва ҳавода бензин олмай 17 минг километрдан кўпроқ масофани 21 соатда босиб ўтдилар. Серияли самолётлар 29 минг метр баландликка кўтарилдилар ва коммерсия юки билан стратосферага учишда рекорд қўйдилар. Булар совет авиация техникаси ва учувчиларимизнинг маҳорати ғоят ўсганлигини исбот қилмайдими, ахир!

Бутун совет халқининг меҳр-муҳаббати, ғамхўрлиги ва эътиборига сазовор бўлган учувчиларимиз, олимларимиз, конструкторларимиз, инженерларимиз улуғ Коммунистик партия раҳбарлигида социалистик Ватаннинг қудратини янада ошириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиб, бундан буён ҳам ўз бурчларини шараф билан бажарадилар.

КПСС XXI СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

Етти йилликни муддатидан илгари бажариш учун!

«Етти йиллик топшириғини беш йил ичида бажараман» — Тошкентдаги ўтга чидамли буюмлар заводининг электр пайвандчиси Иван Провалов бундан бир неча ой муқаддам коллектив олдида ана шундай ваъда берган эди. У ҳозирги қизғин кунларда ўз сўзининг устидан чиқиш учун самарали меҳнат қилмоқда.

К. Аҳмедов фотоси.

Партия контроль комиссиялари иш бошлаб юбордилар

Оҳангарон шаҳридаги саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларида партия ташкилотининг маъмурият фаолиятини контроль қилиш ҳуқуқини амалга оширувчи бир неча партия контроль комиссиялари тузилди. Комиссиялар составига принципиал, ишчан, жамоат ташкилотлари ишида қатнашиб тажриба орттирган инженер-техник ходимлар ва ишчилар сайланди.

«Узбекшахтострой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг йиғилишида қурилиш ишларини автоматлаштириш ҳамда механизациялаштириш, қурилиш объектларини ишга тушириш устидан контроллик олиб борадиган комиссиялар тузилиб, уларнинг составига слесарь Карпов, комплекс бригада бошлиғи Чернишев, бульдозерчи Миняйло ва бошқа ўртоқлар сайланди. Улар коммунистлар, касаба союз ва комсомол активлари билан яқиндан ҳамкорликда иш бошлаб юбордилар.

Айланма канал қурилишида иш қизғин кетаётир. Аммо каналдаги баъзи ишлар, жумладан, бетон ётқизиш, кран хўжалигидаги операциялар шу вақтгача қўл кучи билан бажарилмоқда. Қурилиш ишларини автоматлаштириш ва механизациялаш устидан контроль олиб борувчи комиссиянинг аъзолари бу ердаги аҳвол билан атрофлича танишдилар. Сўнгра иш процессларини механизациялаш юзасидан ўз таклифлари ва фикрларини партия ташкилоти ҳамда маъмуриятга маълум қилдилар. Комиссиянинг таклифига мувофиқ қўл меҳнатини камайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди ва амалга оширила бошланди.

И. АҲМЕДОВ.

☆

Янги ҳосилни қабул қилишга тайёрмисиз?

ОБЛАСТЬ ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИДАН

Яқинда Тошкентдаги тўқимачилар маданият саройида область пахта тозалаш саноати ходимларининг ана шу муҳим масалани муҳокама қилишга бағишланган кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «1959 йилги пахта ҳосилини териш, қабул қилиб олиш ва қайта ишлашга тайёргарлик кўриш тўғрисида»ги қарорини кенг муҳокама қилдилар. Пахта йиғим-теримини зўр уюшқоқлик билан ўтказишда катта аҳамиятга эга бўлган бу қарор областимиздаги пахта тозалаш заводлари ҳамда тайёрлов пунктлари ходимлари олдига ҳам муҳим вазифалар қўяди.

Кенгашда Тошкент Совнархози пахта ва луб экинларини дастлабки ишлаш саноати бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Нормуҳамедов доклад қилди.

Докладчи ўз нутқида ўтган йили ҳосилни қабул қилиб олишда пахта тозалаш заводлари ва тайёрлов пунктлари ходимлари томонидан йўл қўйилган камчиликларни кўрсатиб ўтди.

— Биз йўл қўйиб келаётган асосий камчиликлардан бири шундаки, — деди у, — пахта тозалаш заводларида механизация воситаларини кенг қўлланмаётирмиз. Тошкент ва Янгийўл пахта тозалаш заводларида бир неча йилдан буён технология процессларини автоматлаш устида бош қотирилаяптику, лекин бу ишлар ҳалигача тугаллангани йўқ. Қайта қурилаётган Бўка пахта тозалаш заводида ҳам чет эллардан келтирилган асбоб-ускуналарни ишга тушириш ҳеч қандай сабабсиз судраб юборилмоқда.

Бу йил ҳосилни қабул қилиб олишга ўтган йиллардагига қараганда анча яхши тайёргарлик кўрилди. Барча пахта заводларининг технология асбоб-ускуналари тўла ремонтдан чиқарилиб, шайлаб қўйилди. Пахта сақланадиган 69 та янги майдон қуриш мўлжалланган эди. Бу топшириқ тўла адо этилди. Чиноз ва Пискент заводларидан ташқари барча пахта тозалаш заводларида пахта ғарамланадиган майдонлар ремонтдан чиқарилди. Колхозларга сотиш учун пландаги 195,7 минг ўрнига 222 минг 400 дона этак тайёрланди.

Бироқ ҳосилни қабул қилиб олишга тўла тайёрмиз деб бўлмайди.

Мен, — деди докладчи, — сизнинг эътиборингизни шу нарсага жалб қилмоқчиманки, бу йил Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ, биринчи марта пахтани колхозлардан тарасиз қабул қилиб олиш тажриба қилиб кўрилади. Бу тадбирни амалга ошириш учун 15 та тайёрлов пунктида механизмлар ўрнатилмоқда.

15- сентябргача «Мирзачульсовхозстрой» ва «Ташоблсельстрой»нинг пудратчи ташкилотлари 7 та қурилиш-тозалаш цехини фойдаланишга топширишлари лозим. Лекин зарур асбоб-ускуналар етарли бўлишига қарамай, қурилиш жуда секин олиб борилмоқда. Агар иш шундай кета берса, янги цехлар белгиланган муддатда тугалланмай қолиши мумкин.

Кенгашда сўзга чиққанлардан Бекобод пахта тозалаш заводи партия ташкилотининг секретари ўртоқ В. Сотников автоматлаш ҳақида гапириб, бу ишга ҳалигача етарли аҳамият берилмаётганлигини танқид қилди.

Қумовул тайёрлаш пункти мудирининг ўринбосари ўртоқ Б. Иброҳимов пахта сортининг пасайиб кетиш сабаблари ҳақида гапирди.

Пискент, Янгийўл пахта тозалаш заводларининг директорлари К. Собитов ва К. Содиқов ўртоқлар, шунингдек Тошкент пахта тозалаш заводи техника контроли бўлимининг бошлиғи Коҳалашвили, Олтин Ўрда тайёрлов пункти мудирининг ўринбосари С. Иброҳимов ўртоқлар ҳам сўз олиб, ўзлари ишлаётган хўжаликларда шу чоққача йўл қўйиб келинган хато ва камчиликлар, янги ҳосилни бетўхтов қабул қилиб олиш учун амалга оширилган тадбирлар, хирмонларни мавсумга тахт қилиб қўйишда колхозчилар ва совхоз ишчиларига кўрсатилган ёрдам ҳақида батафсил гапириб бердилар.

Кенгаш ишида область партия комитетининг секретари ўртоқ К. Бекаев қатнашди.

Кенгаш қатнашчилари пахта йиғим-терими кампаниясини муваффақиятли ўтказиш билан боғлиқ бўлган барча ишларни белгиланган муддатда тугаллашга қатъий ваъда бердилар.

Шу йили 5 техника билим юртини муваффақиятли тугаллаб, Тошкентдаги 2- пойафзал фабрикасига ишга келган комсомол аъзоси Эркин Иброҳимов қисқа муддат ичида тажрибали мастер ва ишчиларнинг ёрдами билан бир неча касбни мукаммал ўрганиб олди. У ҳозир прессчи, фрезерчи ва қолипга тортувчи бўлиб ишлай олади. Ҳозир у смена топшириқларини 180-200 процентга етказиб адо этаётир.

М. Турсунхўжаев фотоси.

Коммунистчасига ишламоқдалар

Кўп қатори Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳам етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш мақсадида шу кунларда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Корхонанинг фабрика ва цехларида ўнларча коллективлар коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли номни олиш учун астойдил курашмоқда. 1-йигирув фабрикаси арқоқ йигирув цехининг ўртоқ Оқил Маҳмудов раҳбарлик қилаётган бригада шулар жумласидандир. Худди туғишгандек аҳил ва инок коллектив бир ёқадан бош чиқариб ишламоқда.

Ўз тажрибаларини бир-бирларига ўргатиш, илғорлар иш усулини қўлланиш натижасида ойлик топшириқлар доимо ортиғи билан бажарилаётир. Сменада пландаги 960 килограмм ўрнига 1000 килограммгача етказилиб арқоқ йигирилаётир. Бригада аъзолари июнь ойи топшириғини 115,2 процентга етказиб бажарган эдилар. Тайёрланган маҳсулотнинг 98,5 проценти биринчи сортга топширилди. Эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш мақсадида астойдил ишлаган коллектив июль ойи топшириғини ҳам ортиғи билан бажарди.

Мурашкина, Новикова, Исаенко каби илғор йигирувчиларнинг ҳар бири 1200 урчиққа хизмат қилмоқда. Иш процессида арқоқ ипи узилиб қолса борми, бу чеварлар шундай эпчиллик билан улаб қўядиларки, кўрган кишининг қойил қолмасдан иложи йўқ. Бригада аъзоларидан Ксимапонтова, Жўраева, Проскурнова каби ишчилар ҳақида гап кетганда ҳам цехдагиларнинг барчаси уларнинг номини ҳурмат билан тилга олади.

Ҳақиқатан ҳам коллектив фақат ишлаб чиқаришдагина эмас, балки юриш-туришда ҳам бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар.

Т. ҚОЗОҚБОЕВ.

Ўзбекистон саноати саккиз ойлик планни муддатидан илгари бажарди

Ўзбекистон ССР саноат ходимлари КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорларини бажара бориб, КПСС Марказий Комитетининг 1959 йил ноябрь-декабрда бўладиган Пленумини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини муддатидан илгари бажардилар. Кўпгина турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш саккиз ойлик плани ҳам бажарилди.

Ойнинг охиригача саккиз ойлик пландан ташқари юз миллионлаб сўмлик маҳсулот, шу жумладан нефть, пўлат, прокат, кимё машина-ускуналари, халқ истеъмол қиладиган ҳар хил буюмлар ишлаб чиқарилади.

Чет элларда

Умум Ҳиндистон Тинчлик кенгашининг Н. С. Хрушчев ва Д. Эйзенхауэрга мурожаати

ДЕҲЛИ, 21 август. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев билан АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрнинг бир-бирларига визит билан боришлари аввалгидек ҳозир ҳам Ҳиндистон жамоатчилигининг зўр эътиборини жалб этмоқда. Ҳиндистон жамоатчилиги бу визитларга тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидаги муҳим босқич деб баҳо бермоқда. Ҳиндистонда Умум Ҳиндистон тинчлик кенгашининг ташаббуси билан йиғилиш ва митинглар ўтказилмоқда. Уларнинг қатнашчилари бўладиган визитларни яқдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Бундай митинглар Калькуттада, Аграда ва бошқа шаҳарларда бўлиб ўтди.

Умум Ҳиндистон тинчлик кенгаши Н. С. Хрушчев ва Д. Эйзенхауэрга қарата мурожаат қабул қилди. Мурожаатда бундай дейилади: «Сиз жаноб олийлар ўртасида бўладиган ўзаро визитларни табриклаймиз ва сизларнинг ҳукумат бошлиқлари сифатидаги бевосита музокараларингиз тинчлик ишига катта ҳисса бўлиб қўшилади, деб умид қиламиз. Биз сизларни бу музокаралар буюк давлатлар ҳукумат бошлиқларининг юксак доирадаги кенгашига мумкин қадар тезроқ олиб келишини таъминлашга даъват этамиз».

«СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ ЎЗ ВАҚТИДА КЎРГАН МУҲИМ ТАДБИРИ»

ПЕКИН, 21 август. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: «Жэньминь Жибао» газетаси бугунги сонида Лаос масаласи тўғрисида мақола босиб чиқарди. Мақолада бундай дейилади: СССР Ташқи ишлар министрлигининг Лаосдаги аҳвол ҳақида 17 августда эълон қилган баёнотида Лаосдаги аҳвол мушкуллашганлиги муносабати билан Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқи ҳақли суратда ташвишланаётганлиги ўз ифодасини топди. СССР Ташқи ишлар министрлигининг баёнотида, — деб таъкидлайди газета, — Совет ҳукуматининг ҳозирги вақтда Лаосдаги аҳволни нормаллаштириш чоралари тўғрисида Ҳинди-Хитой масаласи юзасидан Женева кенгашининг икки раиси ўртасида олиб борилаётган музокаралар ижобий натижа беради деган умиди изҳор қилинади.

Бу баёнот, деб яна қайд қилади газета, Совет ҳукуматининг Женева битимларини ҳимоя қилиш ва Лаосдаги кескин аҳволга барҳам беришга қаратилган ва ўз вақтида кўрилган муҳим тадбиридир.

АФҒОНИСТОННИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИГА ЯХШИ СОВҒА

КОБИЛ, 21 август. (ТАСС). Баҳром аэродромининг биринчи навбат қисмини қуриш ишлари тугалланди. Бу қурилиш совет ва афғон мутахассисларининг маҳкам ҳамкорлигида амалга оширилди. Бу аэродром Афғонистоннинг 24 августда нишонланадиган мустақиллик кунига яхши совғадир.

Қоҳидомоннинг чиройлик манзарали водисида жойлашган янги аэродромга «ТУ-104» совет пассажир самолёти биринчи бўлиб қўнди. Бу самолётда Ҳиндуқуш тоғ тизмалари орқали ўталиган автомагистраль қурилишида Афғонистонга ёрдам бериш учун совет мутахассислари, ёшлар ва студентларнинг Венада бўлиб ўтган Жаҳон фестивалида қатнашган ва Ҳиндистонга ҳамда Шарқи-Жанубий Осиёдаги бошқа мамлакатларга қайтиб бораётган бир группа делегатлар, шунингдек СССРдан Афғонистоннинг миллий байрами тантаналарида қатнашиш учун таклиф этилган меҳмонлар келдилар.

Совет меҳмонларини Афғонистон матбуот департаментининг масъул вакиллари ва Совет элчихонасининг ходимлари самимий кутиб олдилар.

ИЗМИРДА ХАЛҚАРО ЯРМАРКА

ИЗМИР, 21 август. ТАСС мухбири В. Покровский хабар беради:

Измирда традицион бўлиб қолган 28- халқаро ярмарка тантанали вазиятда очилди. Ярмарка павильонлари жойлашган маданият парки дарвозаси ёнида ярмаркани очиш маросими бўлди. Бу маросимда Туркия ҳукуматининг аъзолари, савдо-саноат доираларининг жуда кўп вакиллари, чет эл дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, шу жумладан СССРнинг Туркиядаги элчиси Н. С. Рижов ҳозир бўлдилар.

Бу йил Измир ярмаркасида 19 давлат, шу жумладан Совет Иттифоқи, Чехословакия, Румыния, Болгария, Англия, Ғарбий Германия, Италия мамлакатлари қатнашадилар. Америка Қўшма Штатлари ярмаркада иштирок қилишдан биринчи марта воз кечди. Бу Туркиядаги савдо-саноат доираларида кучли норозилик туғдирди ва бу доиралар ана шу фактни Қўшма Штатларнинг Туркия билан савдо-сотиқни ривожлантириш ниятида эмаслигини исбот қилувчи далил деб ҳисобламоқдалар.

Совет саноати ва техникасининг энг янги пайвандлаш агрегатлари, мукаммал дизеллар, электр моторлари, металл қирқадиган станоклар, телевизорлар, радиоприёмниклар ва шу сингари кўп машина-ускуналари ярмаркага келтирилди.

Туркиядаги корхона эгалари совет саноати машина-ускуналарига ғоят қизиқиб қарамоқдалар. СССР ташқи савдо бирлашмаларининг вакиллари экскаваторлар, компрессорлар, электр моторлар, юк ва енгил автомобиллар ҳамда қишлоқ хўжалик машиналари сотиш юзасидан шартномалар тузиш тўғрисида амалий музокараларга киришдилар.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

БЕРЛИН, 21 август. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети ҳузуридаги матбуот бошқармасининг хабар беришича, Германия Бирлашган социалистик партияси ва Германия Демократик Республикаси касаба союзларининг тақдимига мувофиқ, Министрлар Совети Президиуми Германия Демократик Республикасида энергетика ва сув хўжалиги, шунингдек газ саноати ишчиларининг ва муайян группадаги хизматчиларининг иш ҳақини шу йил 1 сентябрдан бошлаб ошириш тўғрисида қарор қабул қилган. Тахминан 75 минг ишчи ва хизматчининг иш ҳақи оширилади.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ НУТҚЛАРИНИНГ ТЎПЛАМИ РУМИН ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

БУХАРЕСТ, 21 август. (ТАСС). Румыния матбуот агентлигининг хабар беришича, Сиёсий нашриёт «Капитализм билан тинч мусобақада ғалаба сари» номли тўпламни румин тилида нашр этган. Тўплам ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг 1958 йилда совет матбуотида эълон қилинган СССР ташқи сиёсати ва халқаро аҳвол масалаларига доир нутқларини, Н. С. Хрушчевнинг чет эл арбоблари билан қилган суҳбатларини ўз ичига олган.

МЎҒУЛ ЖАНГЧИЛАРИГА ҲАЙКАЛ ОЧИЛДИ

УЛАН БАТОР, 21 август. (ТАСС). Монцамэ агентлиги хабар беради: Кеча Чойбалсан шаҳрида Халхин-Гол дарёси районида япон босқинчиларига қарши олиб борилган жангларда ҳалок бўлган мўғул жангчилари хотирасига ўрнатилган ҳайкални очиш маросими бўлди. Ҳайкал очилишига бағишланган кўп кишилик митингда Мўғулистон Халқ Революцион партияси ва Мўғулистон Халқ Республикаси ҳукуматининг раҳбарлари, шунингдек КПСС Иркутск область комитетининг биринчи секретари С. Н. Шчетинин бошчилигидаги совет делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Мўғулистон Халқ Революцион партияси Марказий Комитети, Мўғулистон Халқ Республикаси Министрлар Совети ва Буюк халқ хурали Президиуми номидан, совет делегацияси номидан мўғул жангчилари ҳайкали ёнига гулчамбарлар қўйилди.

Митингда совет делегациясининг аъзоси, Туркистон Ҳарбий Округининг қўмондони армия генерали И. И. Федюнинский ва Мўғулистон Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. Цэнд нутқ сўзладилар.

Совет артистлари Кобулга келди

КОБУЛ, 21 август. (ТАСС). Туркманистон ва Тожикистон ССР артистларидан бир группаси бугун Кобулга келди. Совет артистлари бу ерда Афғонистон мустақиллигининг 41 йиллиги муносабати билан ўтказиладиган тантаналар вақтида бир неча концерт берадилар.

Румыния фашизм зулмидан озод бўлган кунга 15 йил тўлди

Руминия социализм йўлида

М. ДАЛЯ

Руминия Халқ Республикасининг фавқулодда ва мухтор элчиси

Бугун румин халқи ўзининг фашизм зулмидан озод бўлган куннинг 15 йиллигини байрам қилади. Бундан 15 йил муқаддам халқнинг ва армиянинг ватанпарвар кучлари Руминия Коммунистик партиясининг раҳбарлигида тарихда озодлик армияси деб ном олган Совет Армиясининг гитлер фашизми армиясига берган жиддий зарбаси натижасида вужудга келган шароитдан фойдаланиб, қуролли қўзғолонни амалга оширди.

Қуролли қўзғолоннинг ғалабаси натижасида халқ демократик тузуми ўрнатилди ва мамлакатда социализм тузуми сари қадам ташланди.

Пролетар интернационализмининг буюк руҳи билан суғорилган совет солдатлари, офицерлари ва генералларининг қаҳрамонона жасоратлари бизнинг халқимиз хотирасида абадий сақланади.

Гитлер фашизмининг армияси бизнинг мамлакатимиз территориясидан қувиб чиқарилгандан сўнг, Руминия армияси Совет Армияси билан Венгрия ва Чехословакияни озод қилишда, ҳамда гитлер Германияси устидан тарихий ғалабага эришилганга қадар биргаликда жанг қилди.

Қаҳрамонона шон ва шуҳратлар қозонган ўн етти румин дивизияси 3 мингдан ортиқ аҳоли яшайдиган пунктларни озод қилди ва юз мингдан ортиқ душманни қўлга туширди. Гитлер фашизмига қарши курашда румин халқи жуда катта қурбонлар берди. 170 мингдан ортиқ киши ўлди, ярадор бўлди ва дараксиз йўқолди.

Румин жангчиларининг кўрсатган буюк жасоратлари Совет Армияси Олий Бош Қўмондонлиги томонидан юксак баҳоланди. Юз мингдан ортиқ румин солдат ва офицери совет, венгер ва чехословак орден ва медаллари билан мукофотланди.

* * *

Буржуа-помешчик Руминияси қолоқ аграр мамлакат эди. 1938 йили қишлоқ хўжалиги миллий даромадининг 54,9 процентини берар эди. Саноат зиммасига эса даромаднинг фақат 19,9 процентигина тўғри келар эди.

Руминия ишчилар синфи ва меҳнаткаш деҳқонлари ишчи партиясининг раҳбарлигида социалистик лагерь мамлакатларининг, айниқса, Совет Иттифоқининг қўллаб-қувватлаши ва қардошларча берган ёрдами туфайли тарихий қисқа вақт ичида мамлакатнинг иқтисодий қолоқлигини йўқотиш имкониятига эга бўлди. Натижада Руминия қудратли социалистик саноат ва кун сайин ривожланаётган социалистик қишлоқ хўжалиги мамлакатига айланди. Ҳозирги кунда Руминия саноати бир кварталнинг ўзидаёқ 1938 йилда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотига тенг келадиган миқдорда маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Халқ ҳокимияти йилларида мамлакатда кимё ва электротехника саноати, трактор, юк автомашинаси ва янги техника билан жиҳозланган саноатнинг бошқа тармоқлари вужудга келди. Бу йил бизнинг мамлакатимизда дизель электровозлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Партия ва ҳукуматимиз кейинги беш йил ичида оғир саноатни устун даражада ривожлантириш сиёсатини оғишмай амалга ошириб бориши натижасида, мамлакатимизда ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш 56 процент ортди.

Социалистик индустрлаштиришнинг амалга оширилиши натижасида мамлакат қишлоқ хўжалигида буюк революцион ўзгаришлар амалга оширилди. Буржуа помешчик Руминияси даврида қишлоқ хўжалигида асосий ишлаб чиқариш қуроллари омоч бўлган эди. 1959 йили Руминия Халқ Республикасининг социалистик қишлоқ хўжалиги 50 мингга яқин трактор (15 от кучига ҳисоблаганда), 30 мингдан кўпроқ сеялка, культиватор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари олади.

Мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида асосий ролни машина-трактор станциялари ўйнамоқда. Қишлоқ хўжалигида техникадан ва агротехниканинг илғор ютуқларидан кенг фойдаланиш туфайли социалистик қишлоқ хўжалигида юқори ҳосил олишга эришилмоқда. Ҳозирги кунда Руминияда қишлоқ хўжалигини кооперативлаштириш мувафафқиятли равишда амалга оширилмоқда. 2,5 миллионга яқин деҳқон хўжалигини ўзига бирлаштирган социалистик сектор бутун қишлоқ хўжалигидаги экин майдонларининг 67 процентдан кўпроғини ташкил этади. Руминия Халқ Республикаси Буюк миллий мажлисининг 1959 йил 28 мартдаги Фармони билан, мамлакатда қулоқларни синф сифатида тугатиш тўғрисида бир қанча тадбирлар тасдиқланди. Ерни ижарага беришни бекор қилиш ҳақидаги қарор бу тадбирларнинг энг асосийларидан биридир.

Руминия ишчи партияси Марказий Комитети мамлакатда саноат ва қишлоқ хўжалигининг ривожланиши натижасида қўлга киритилган ютуқларга асосланиб, 1959 йил 13—14 июнда меҳнаткашларнинг турмуш даражасини янада ошириш тўғрисида қатор қарорлар қабул қилди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақини ошириш тўғрисидаги қарорга кўра иш ҳақидан олинадиган налоглар бирмунча камайтирилди. Қариялик учун бериладиган пенсия пули эса оширилди. 2600 дан ортиқ саноат ва озиқ-овқат товарларининг чакана нархлари камайтирилди. Мана бундай тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида меҳнаткашлар давлатдан бир йилда 4,7 миллиард лей фойда олади.

Халқ Демократик ҳукумати мамлакатда маориф ва маданиятни ҳамда халқ соғлиғини сақлашни ривожлантириш тўғрисида буюк ғамхўрлик қилмоқда. Ижтимоий-маданий талаблар учун 1950 йилда 3,4 миллиард лей ишлатилган бўлса, 1958 йилда 11,3 миллиард лей сарф қилинди. 1950 — 1959 йилларда давлат томонидан 3,5 миллион квадрат метрга яқин уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шундан ярми қарийб сўнгги уч йил ичида қурилди.

Руминия Халқ Республикаси. Суратда: Бухарестнинг Ферентарь районида қурилган янги турар-жой бинолари.

Аджерпресс фотоси.

Халқ Демократик тузуми даврида қўлга киритилган тарихий ютуқлардан бири мамлакатда саводсизликнинг тугатилишидир. Ҳозирги кунда 2,3 миллиондан кўпроқ ўқувчи ва студентлар мактабларда ва олий ўқув юртларида ўқимоқдалар.

Фашизм зулмидан озод қилиниши ва халқ демократик тузумнинг ўрнатилиши Руминия Халқ Республикасининг ташқи сиёсатини тубдан ўзгартириб юборди. Бизнинг ташқи сиёсатимиз меҳнаткаш халқнинг миллий манфаатини, давлатимиз мустақиллигини ва суверенитетини, халқлар ўртасида дўстлик ва умумий тинчликни ҳимоя қилишдан иборатдир.

Социалистик лагерь мамлакатларининг буюк оиласида Руминия Халқ Республикаси ўз экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Бу ютуқлар Руминия Халқ Республикасининг социализм йўлидан оғишмай шаҳдам қадамлар билан олға боришига кенг йўл очмоқда.

Румин халқи марксизм-ленинизмнинг ғолиб байроғи остида, Совет Иттифоқи бошлиқ социалистик лагерь мамлакатларининг қардошлик оиласида социализмнинг ғалабаси сари дадил бормоқда.

Бозор йўли озор экан

(ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТ МОЛЛАРИ БОЗОРИГА ҚАТНАЕТГАН МАШИНАЛАР ҲАҚИДА)

Обод шаҳар бозори, одамлар билан гавжум,
Асфальтланган саҳни кенг, тўрт тарафи кўмкўк чим.
Мунаққашли бинолар тортади эътиборни,
Ўтқазилган гуллари эслатади баҳорни.
Кўркам бўлур бундан ҳам битса ишлар чаласи.
Айниқса ёмон ҳолда автобус масаласи.
Юзлаб одам ёпишар бир машина келган он,
Ана қий-чув «тамоша» шовқун-сурон, тўпалон.
«Торт болани» дер бири, бири дейди «тўхта, чиқ!»
Худди саржин қалагандек автобусда одам лиқ.
Бир-бирини опичлашиб, туриб оёқ учида,
Чиққанига минг пушаймон ёшу-қари ичида.
Терга ботиб, усти-бошлар нах сиққудай шалаббо,
Думоқларни тарс ёргудай бурқираган «хушҳаво»,
Бўғиласиз ғазабдан иложи йўқ тиқинда,
Бозорчилар тугунлари туртиб турар биқинда.
Кондуктори елкаларда пул деб қистар қичқириб,
Шофер рулда, мағрур борар, гап тингламас пишқириб.
Машина кўп, тор кўчада учар ўқдай ғизиллаб,
Йўловчилар ваҳимада борар қалби зириллаб.
«Қумлоқ» деди кондуктор, бир чол тушиб уҳ тортди,
Бўшашмади у билан ўрнига ўнин ортди.
Қадамда инспектор нафси билан овора,
Қиладиган ишлари тўйдан кейин ноғора.
Тезда ўзинг «Уртўқмоқ» ёрдам қўлинг чўзмасанг,
Фойда бермас пушаймон, сўнгги афсус, ҳай аттанг.

Ж. АСАМУТДИНОВ.

МУНОФИҚ

Нафсамбирини айтганда гуноҳ халтаси тўлган Абдусалим кеккайиш, талтайиш ўрнига йўғон бўйнини пича ҳам қилиб юриши маъқул эди. Аммо йўргакда теккан дард экан, на чора.

Абдусалим паррандага озор бермаслик учун, унинг тухумини тановул қилмайди. Бузоққа қариндош бўлишдан қўрқиб сут ҳам ичмайди. Ўзи коммунист. Ўзига ҳам, ўзгага ҳам ўта талабчан. Беш вақт, гоҳо олти вақт номоз ўқийди. Мобода биров ундан «Биродари азиз, коммунист бўлатуриб, айёр қори Қосимхўжаев билан биргаликда ҳайит номози куни имоматлик қилдингиз. Бу қандай бўлди» деб сўраб қолгудек бўлса:

— Номозни ўқиётганим йўқ. — дейди Абдусалим Сотиболдиев — Худо хоҳласа уни албатта улоқтириб ташлайман.

Шу нафасда у содда кишиларнинг қулоғига шивирлайди. «Уларга шундай муомала қилмасанг бўлмайди-да. Мен сизларга тўғрисини айтсам тил ёғламалик қилиб шундай дедим».

Ана энди гапнинг мағзини чақа беринг.

Абдусалим аёллар ҳуқуқини поймол этувчи шахсларни кўриб қолгудек бўлса «Ақлинг хотинларнинг ақлидан ҳам паст экан» деб юбориши аниқ. Лекин...

Яқинда муҳаббати жуш уриб кетиб, муаллимлик киши асабини бузади, инжиқ бўлиб қолдинг деб хотини Бибихалчани мактабга юбормай қўйди. Боёқиш хотин ўз ёғига қоврилиб уйда ўтирибди. Маҳалланинг оппоқ соқолли кексалари Одилов, Мирзабобоев каби оталар меҳрибон куёвга насиҳат ҳам қилиб кўришди. Бўлмади.

—Менинг ишимга аралашманглар — бақирди Абдусалим — бу менинг шахсий ишим.

Кексалар нима дейишларини билмай ғазабланиб чиқиб кетишди.

Ишга бораман, — ёлворди Бибихалча.

— Ўлдираман! — дея дўқ урди куёв — худо қулининг рисқини ўзи етказади.

— Мен сиз айтган рисқдан воз кечдим — кўз ёшларини артиб давом этди аёл. — Мен ўғирлик билан топилган нарсани ейишдан жирканаман.

—Қанақа ўғирлик, бадбахт!

— Ўтган йили Эшонқул Одиловга ферманинг иккита қўйини ўғирлаб сотдингиз-ку. Шермат Насметовнинг уйига «сув қилиш» учун кечаси етаклаб борган сигирчи? Ойлигим етади эмиш... Аллақаерларда санқиб, дайдиб юрасиз. Отларнинг ҳолидан хабар олмайсиз. Тунов куни бўйнига тумор тақиб қўйишингизга қарамай, давлатнинг 4 та оти очликдан ҳаром ўлди.

— Бас, алжирай берма — ўшқурди Абдусалим — ўғри эмишман. Нима, бировнинг киссасига қўл солибманми? Олсам ўзимизнинг совхозникини олибман-да! Денгиздан бир пақир сув олган билан суви камайиб қолармиди?

Абдусалим Сотиболдиев ғўлдираб ичкари уйга кирдида салла ёнида осиғлиқ турган шапкасини кийиб, активлар мажлисига жўнади.

... Нақл қилишларича ҳайвонлар кўр шапалакни ёрдамга чақирганларида у «мен қушман, учаман шу сабабли бормайман» деган. Қушлар ёрдамга чақирганда эса «мен ҳайвонман, чунки болаларимни сут билан боқаман», деб ёрдам беришдан бош тортган. Қушлар билан ҳайвонлар кўр шапалакнинг мунофиқлигидан хабардор бўлишгач, у билан гаплашмай қўйишган. Шу сабабли шармандаси чиққан кўршапалак уларга кўринишдан уялиб, фақат қоронғида учар экан. Абдисалим Сотиболдиевларнинг қилмишлари ана шу кўршапалакни эслатмасмикан?

А. ИСОМИТДИНОВ.
Бўстонлиқ совхози, 3-бўлим.

„Уртўқмоқ“қа телеграммалар

Қадрли «Уртўқмоқ». Абдулла Даминов деган бир зот гоҳ бригадир, гоҳ табелчи, гоҳ омборчи бўлиб, ҳамма жойдан ҳам ҳайдалгач, бир амаллаб бизнинг Охунбобоев номли колхоз қишлоғимизнинг «Ёш ленинчи» участкасидаги 7- магазинга мудир бўлиб олган эди. Лекин сўнгги кунларда яна қилиқ чиқара бошлади. У ҳар куни харидорларни ҳақорат қилади, уларни кутдириб қўйиб, ўзи 4—5 арокхўр билан ё арақ ичиб ўтиради, ёки «жузза» ўйнайди. Агар ютқазиб қўйгудек бўлса ўрнини тўлдириш учун харидорлар ҳақидан уриб қолишга тиришади. Магазин доимо берк бўлади, нега очмайсан десак, товар йўқ дейди, керосин, туз, совун кабилар бор-ку, десак қўлим ифлос бўлади, дейди. Хуллас бу Даминов дегани бизни мушкул аҳволга ташлаб қўйди. Энди нима қилсак экан? Бунга Сирдарё район матлубот союзининг раҳбарлари нима дер эканлар?

Ж. ҲАКИМОВ.

* * *

Меҳрибон «Уртўқмоқ», гўдакларига учун ясли ташкил этилмаган болали оналарнинг ишида унум бўлмас экан. Бизнинг 3-бригадамизда ҳам ясли йўқ. Далада тут соясига қурилган тўрт-бешта беланчак бор, холос. Беланчакларнинг арқони ҳам тут новдасидан қилинган.

Бу ҳақда кимга арз қилсак экан?

Қ. МЎМИНОВ,
У. СИДДИҚЖОНОВ.
Сирдарё район, Куйбишев номли колхоз.

* * *

Дўстимиз «Уртўқмоқ». Умумий мажлис қарор қилгандан сўнг колхозимизда ҳаваскорлар тўгараги ташкил этилиб, дарҳол унга 30 ҳаваскор ёзилди. Правление музика асбоблари сотиб олиш учун 1,5 минг сўм пул ажратди. М. Алимов музика раҳбари қилиб тайинланиб, унга ойига 500 сўмдан маош ҳам белгиланди.

Беш ой ўтди. Клубда ҳалигача «ғинг» деган овоз чиққан эмас. Чунки колхоз кассири Ж. Камолов ажратилган пулни гум қилганга ўхшайди, тутқич бермай юрибди.

Уни қаердан топсак бўларкин?

А. ҲАМДАМОВ,
Ш. АБДУЛЛАЕВ.
Калинин район Ленин номли колхоз.

Бепоён саҳролар, юксак чўққилар оша...

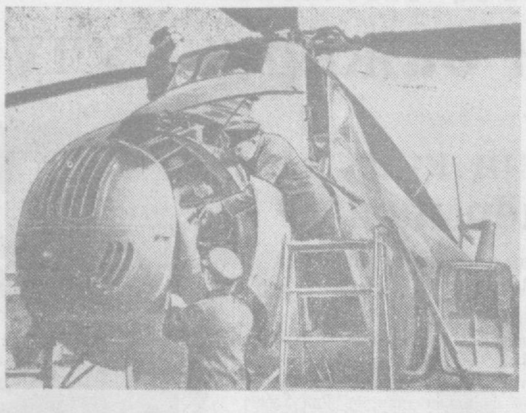

Суратда: техника составининг ходимлари верталетни навбатдаги учишга тайёрламоқдалар.

«Ми-4» вертолетнинг командири Рауф Юнусов учиш техникасини пухта эгаллаб олган. Шунинг учун ҳам энг масъулиятли вазифалар унга топширилади.

Ўртоқ Юнусов экипажи жуда кўп экспедицияларда қатнашган.

...Бепоён Қизилқум, Орол денгизининг жанубий ва ғарбий қирғоқларида, қотиб қолган океан тўлқинларидек юзлаб километр масофага қумтепалар чўзилган. Уларнинг чеки кўринмайди. Қизилқум ер қобиғида ҳали топилмаган жуда кўп бойликлар бекиниб ётибди. Уларни топиб халқ хўжалигимизга фойда келтириш мақсадида минглаб ишчилар, ҳар хил мутахассислар билан бирга авиаторлар ҳам жонбозлик кўрсатмоқдалар. Улар геологларга бу соҳада катта ёрдам қилмоқдалар. Масалан, бир куни экспедицияда пармаловчи вишкаларни электр энергияси билан таъминлайдиган аппарат дориси охирлаб қолди. Пармалаш иши тўхтаб қолиш хавфи бор эди. Бунинг олдини олиш учун экспедицияга керакли запас қисмлар, электр станцияси учун бир неча бочка солярка келтириш лозим эди. Ҳаво ёмон бўлишига қарамай, Р. Юнусов вертолети бир неча кун ичида экспедицияга керакли бўлган 15 тоннадан ортиқ юкни ташиб берди. Пармалаш иши яна нормал давом эта бошлади.

Ўртоқ Юнусов вертолет билан санитария вазифаларини ҳам бажаради. Яқинда у чекка бир қишлоқдан оғир касал бўлиб ётган аёлни район касалхонасига вертолетда келтирди.

— Бундай воқеалар,— дейди у, бизнинг практикамизда кўплаб учраб туради ва бу ҳолда совет кишиси ҳаётини сақлаб қолиш учун вертолет «Тез ёрдам» машинасига айланади.

Ҳозиргача вертолет командири Р. Юнусов минг соатдан кўп учди. Бу вақт ичида у инсон оёғи етмаган Ўрта Осиёнинг бепоён саҳролари, юксак тоғ чўққиларида бўлди.

Яқинда ўртоқ Юнусовнинг штурман Н. И. Клубков, бортмеханик А. И. Захаров, авиатехник К. И. Цуцков ва авиамеханик А. Г. Гуский ўртоқлардан иборат экипажи Қизилқум геофизик экспедициясидан қайтиб келди. Вертолет ёрдамида геофизиклар бой фойдали қазилмаларни топдилар.

М. ВИШЕДСКИЙ.
Фото авторники.

Область журналистлар союзида

Ўзбекистон Журналистлар союзи область бюросининг навбатдаги йиғилиши бўлди.

Бюро журналистлар союзи аъзоларини саноат корхоналари ва колхозларда чиқаётган кўп тиражли газеталарнинг ишига яқиндан ёрдам беришга доир масалани муҳокама қилди. Бюро бу соҳада «Таштекистильмаш» заводидаги «Машиностроитель» газетасининг иш тажрибасидан кўпроқ фойдаланиш зарурлигини таъкидлади. Бу ерда журналистлар союзининг аъзолари редакцияни оталикка олиб, материаллар тўплашда, мақолалар ёзишда, унинг ходимларига ёрдам бериб, газетанинг мазмунли чиқишига эришмоқдалар.

Бу йиғилишда область журналистларидан бир группаси союзга қабул қилинди.

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР» ЮТДИ

Тошкентнинг «Пахтакор» футбол командаси Сталинобод шаҳрида футбол бўйича мамлакат биринчилиги учун навбатдаги учрашувини ўтказди. Ўйинда тошкентликлар 2:0 ҳисоби билан ғалаба қилдилар. «Пахтакор» биринчи даврада ҳам шу ҳисоб билан ютган эди.

МЕҲНАТ» — ШАҲАР ЧЕМПИОНИ

Футбол бўйича Тошкент шаҳар биринчилиги учун бўлган ўйинлар икки ой давом этди. Мусобақаларда 10 команда қатнашди. «Меҳнат» жамиятининг футболчилари 44 очко тўплаб шаҳар чемпиони номини олдилар.

«Локомотив» футболчилари 40 очко билан иккинчи ўринни, «СКВО—2» футболчилари эса 39 очко олиб, учинчи ўринни эгалладилар. Пойтахтнинг бу уч футбол коллективи республика биринчилиги учун бўладиган ўйинларда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди.

Бугун футбол бўйича республика биринчилиги учун бўладиган ўйинлар тўрт зонада бошланади. Биринчи-Самарқанд зонасида «Меҳнат», иккинчи-Термез зонасида «Локомотив» ва учинчи-Нукус зонасида «СКВО—2» командалари ўйнайди

Республика биринчилигининг финал мусобақаси Тошкент шаҳрида бўлади. Биринчи ўринга чиққан команда келгуси йил «Б» классида ўйнаш ҳуқуқини олиш учун пойтахтимизнинг «Б» классида ўйновчи мастерлар командаси билан курашади.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ МАШИНАСОЗЛАРИНИНГ ДЎСТЛИК ХАТИ

Яқинда «Таштекстильмаш» заводи коллективи номига Германия Демократик Республикасининг Карл Маркс штатидаги машинасозлик заводидан хат келди.

Хатда ишчилар ўз заводларида ишнинг ташкил этилиши, яратилаётган янги машиналар, ихтирочи ва рационализаторлар ва «Тошкент» маркаси билан ишлаётган станок ҳамда машиналар ҳақида ёзганлар. Хат охирида немис машинасозлари фан ва техника соҳасида мамлакатимиз қўлга киритган ютуқни зўр қониқиш билан эътироф этиб, мамлакатимиз халқига янги-янги муваффақиятлар тилаганлар.

Немис машинасозлари ўзбек дўстларидан тўқув машиналари ҳақида тўлиқроқ маълумот беришни, иложи бўлса унинг фотосуратини, ўзбек машинасозларининг турмушларини акс эттирувчи фотосуратлар юборишни илтимос қилган эдилар. Бу хат «Таштекстильмаш» заводи коллективини жуда қувонтирди. Улар ўз дўстларининг илтимосини қондириб, Германия Демократик Республикасига хат ва бир қанча фотосуратлар юбордилар.

Қ. АҲМЕРОВ.

Телевизор экранида

23 АВГУСТДА

12.00. Кичик ёшдаги мактаб болалари учун эшиттириш. «Юлдузча» деган тележурнал ва «Дарвозабон кўчамизда яшайди» деган бадиий фильм.
19.00. Совет Армияси жангчилари учун эшиттириш.
19.30. Киножурнал.
19.40. Сўнгги ахборот.
20.00. Бадиий фильм — «Чин инсон қиссаси».
21.30. «Етти йиллик план ҳақида ҳикоялар» циклидан «Ютуқнинг гарови» деган эшиттириш.
21.50. «СССР Большой театри солистлари» деган циклда эшиттириш.

24 АВГУСТДА

19.30. Ўрта ёшдаги ўқувчилар учун «Вовка Грушининг «Архимеди» деган кинофильм.
20.00. «Современный Восток» журналининг обзори.
20.20. Киножурнал.
20.30. «Пойтахтимиз меҳмонлари» циклидан эшиттириш. Маяковский номли Сталинобод давлат рус драм театрининг «Егор Буличев ва бошқалар» деган спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида сўнгги ахборот.

Янги техникум

Тошкентдаги киномеханиклар мактаби 1933 йилда ташкил қилинган эди. Ўтган бу давр ичида мактаб 3 мингдан ортиқ малакали киномеханик етиштирди. Ҳозир бу ёш киномеханиклар республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида аҳолига маданий хизмат кўрсатмоқдалар.

Район ва қишлоқларда янги-янги кинотеатрлар қурилиб, ишга туширилмоқда. Уларда ишлаш учун малакали киномеханик ва техниклар жуда зарур. Шуни ҳисобга олиб пойтахтимиздаги киномеханиклар мактаби базасида янгидан техникум вужудга келтирилди. Бу ерда район кинотеатрлари учун ўрта маълумотли кинотехниклар тайёрланади.

Техникум юқори малакали ўқитувчилар билан таъминланди. Унинг лабараторияси, ўқиш хоналари ҳамда кутубхона бинолари ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Янги ташкил этилган техникумнинг биринчи курсига 100 ўқувчи қабул қилинди. Уларнинг кўпчилиги республикамиз областлари маданият бошқармаларининг йўлланмаси билан келган ёшлардир.

ҲАР ТЎҒРИДА

Қизиқ илмий кузатиш

Пингвинлар Антарктика қиши роса авжига чиққанида бола очади. Олтмиш градуслик совуқда тухумдан боланинг ёриб чиқиши учун она—пингвин қанча ҳарорат сарфлаши керак? Ана шу савол зоологларни кўпдан бери қизиқтириб келарди.

Пингвинларнинг доимий яшайдиган уяси бўлмаганидан бу масалани аниқлаш анча қийин бўлди. Эркак ва урғочи пингвинлар тухумни галма-гал асраб, бир ердан иккинчи ерга кўчиб юрадилар.

Америка Антарктика станцияси — Уилксда ишловчи доктор Карл Эклунд ана шу «табиий инкубатор» сирини билишга қарор қилди. Олим пингвин тухумини олиб эҳтиётлик билан узунасига иккига бўлган. Тухум ичидаги суюқликни тўкиб ташлаб, унинг ичига оваль шаклидаги радиопередатчик ўрнатган. Сўнгра у, тухумнинг ҳар икки палласини клейлаб қўйган. Махсус асбоб ҳар 15 минутда тухум ичидаги ҳарорат даражасини ҳисобга олиб турган.

Бу қизиқ кузатиш давомида пингвин босиб ўтирадиган тухум ичида ҳарорат ўрта ҳисобда 39,5 даража бўлишлиги аниқланган. Эркак ва она пингвинлар тухумни муз устида бирбирлари билан алмаштирадилар. Шунда ҳам тухум ичидаги ҳарорат 28,8 даражадан пастга тушмас экан.

«МУШТУМ»НИНГ ЯНГИ СОНИ

«Муштум» журналининг 15-сони босмадан чиқди.

Бу сонда «Тилёғлама» сарлавҳали редакцион танқидий мақола, В. Кадишев, М. Икромовнинг «Эгсанг букулмасмиш,..», О. Қўчқорбеков, З. Шокировнинг «Аралаcа ласа ундан нарига», А. Пўлат, С. Маҳкамовнинг «Учқўрғонда пуч гаплар», Р. Зоҳидовнинг «Доғман», А. Исомиддинов, А. Олтмишовнинг «От минмаган одам» сарлавҳали ва бошқа материаллар берилган.

Редактор ўринбосари:
М. ҚОРИЕВ.

Республикамизнинг иқтисодий ва маданий алоқалари ривожланмоқда

Советлар юртини меҳмондўст мамлакат деб атайдилар. Биз билан дўст бўлишни истаган ҳар бир мамлакат унинг сиёсий қараши, давлат тузумидан қатъий назар, дўстлаша олади. Совет халқи дўстликнинг қадрига етади.

Жаҳонда яшовчи миллионлаб халқларнинг эзгу нияти бўлган — тинчлик, дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлида партия ва ҳукуматимиз барча тадбирларни амалга оширмоқда,

Шу қудратли оиланинг тенг ҳуқуқли аъзоси қаторида серқуёш республикамиз ҳам халқаро дўстликни мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшаётир. Кейинги йилларда Ўзбекистон билан чет давлатлар ўртасидаги алоқалар тобора ривожланмоқда. Кўплаб чет эл делегациялари республикамизга меҳмон бўлиб келиб, қўлга киритаётган катта ютуқларимиз, хўжалигимизнинг юксалиши, совет даврида гуркираб ўсаётган шаҳар-қишлоқларимизни ўз кўзлари билан кўриб кетишмоқда. Эришаётган муваффақиятларимиздан дўстларимиз қувонишиб, душманлар эса ҳасад қилишмоқда.

Республикамиз кўп тармоқли халқ хўжалигини зўр бериб юксалтириш билан бирга ўзида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот, турли асбоб-ускуналарни чет эллик дўстлар билан ҳам баҳам кўрмоқда, ташқи алоқани мустаҳкамламоқда. Ўзбекистон ССРнинг 40 га яқин чет эл мамлакати билан олди-берди қилаётгани ана шу алоқанинг намунасидир.

Тошкент Халқ хўжалик кенгашига қарашли кўпгина саноат корхоналарида бир қанча чет эл мамлакати заказн бўйича турли маҳсулот тайёрлаб жўнатилмоқда. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», «Чирчиксельмаш», «Таштрансмаш», «Таштекстилмаш», «Узбекхлопкомаш» ва Экскаватор заводларида тайёрланган хилма-хил машина, асбоб-ускуналар барча халқ демократияси мамлакатлари ва иқтисодий жиҳатдан кам тараққий этган кўпгина бошқа мамлакатларга юборилмоқда. Юқоридаги саноат корхоналарида ишланган культиватор, сеялка, экскаватор, трактор, кўсак тозаловчи машина, пуркагич аппаратлари, тўқимачилик саноати машиналари ва бошқа турли асбоб-ускуналардан чет эллик дўстларимиз мамнун бўлиб фойдаланмоқдалар. Венгрия, Чехословакия ва Германия Демократик Республикаси ўз навбатида бизга металл қирқувчи ва бошқа зарур асбоб-ускуналар юбориб туради. «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», Таштрансмаш» заводлари ишчилари тайёрлаган маҳсулотларни чет эллик дўстларимиз айниқса, юқори баҳолашмоқда.

Ҳамкорлик қилаётган чет эл мамлакатларига юборилаётган турли машина ва асбоб-ускуналарни ўз мутахассисларимиз монтаж қилиб беришади, улардан қандай фойдаланиш кераклигини ўргатишади. «Ташсельмаш» заводининг бир группа монтажчи инженер ва ишчилари Польша ва Чехословакиядаги айрим саноат корхоналарида ўз заводларида ишланган машиналарни монтаж қилиб келишди. Шу йилнинг ўзида Чехословакия ва Польшадан келган бир неча делегация «Таштекстильмаш» ва Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлиб иш процесслари билан танишишди, тажриба алмашишди ва ўзлари учун керакли бўлган маҳсулотларга заказлар беришди.

Яқиндагина биз пойтахтимизнинг театр майдонида ташкил этилган Чехословакия Республикаси халқ хўжалиги виставкаси билан танишдик. Улар бизга ана шу виставкада намойиш қилинган дизель электростанциядан 2 тасини ва бир неча металл қирқувчи асбоб-ускуналарни совға қилишди.

Тошкент Халқ хўжалик кенгашига қарашли саноат корхоналари ишчилари чет эл мамлакатлари фирмаларининг заказларига мувофиқ маҳсулот ишлаб чиқариш кейинги 6 ойлик планини бажарди. Бу йил чет эл мамлакатларига ўтган йилдагидан 1,5 марта кўпроқ маҳсулот юборилади. Бу эса республикамизнинг чет эл давлатлари билан иқтисодий ва маданий алоқалари йил сайин ривожланаётганининг ёрқин далилидир.

Н. НАСИМОВ.

Бугун «Ташкентская правда» газетасида

Газетанинг биринчи бетида Авиация маршали С. Красовскийнинг СССР Ҳаво Флоти кунига бағишланган мақоласи ва шу тарихий кун муносабати билан ССР Иттифоқи Мудофаа Министрининг буйруғи босилган. Бу бетда Карелия АССР санъати ва адабиёти декадасининг очилгани ҳақида хабар берилган. Саҳифада Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг Андижон пахтакорларининг ўзаро текшириш якунлари ҳақидаги қарори эълон этилган.

Иккинчи бетдаги асосий жойни Ҳаво Флоти кунига бағишланган материаллар эгаллаган. Саҳифада область пахта тозалаш саноати ходимларининг кенгаши ҳақида ҳисобот берилган.

Учинчи бетда М. Далянинг Руминия фашизм зулмидан озод бўлган кунга 15 йил тўлиши муносабати билан ёзган мақоласи босилган. Шунингдек бу саҳифада Сталинободдаги Маяковский номли рус драм театри артистларининг Тошкентдаги гастроли ҳақида мақола ва чет эллардан олинган телеграммалар бор.

Тўртинчи бетдаги материалларда Тошкент областининг қишлоқлари ва пойтахтимиздаги муҳим воқеалар ҳақида ҳикоя қилинади.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—23/VIII да **Паяцлар**, 25/VIII да **Демон**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—23/VIII да **Муқимий**, 24/VIII да **Оқ нилуфар**.

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «УДАРНИК» — **Дугоналар**.

НАВОИЙ номли (қишки) — кундуз ва кечқурун **Севги тароналари**, кундуз соат 3-20 минутда ва кеч 9 да **Қутлуғ қон** (ўзбек тилида), кеч 10-40 минутда **Севги тароналари**.

НАВОИЙ номли (ёзги) — **Кунларимиз қиссаси**.

«9 МАЙ» — **Фарзандлар** (ўзбек тилида).

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун: 1 ва 2-залда **Амалга ошмаган орзулар**, 3-залда **Севги учрашуви**.

«ФЕСТИВАЛЬ» — кенг экранли фильм **Сампо**.

КАФАНОВ номли — кеч соат 8-45 минутда **Дугоналар**, кеч 10 яримда **Қўшниларимиз**.

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Дугоналар**, кундуз соат 4 да **Емирилган қалъа**, кеч 8 ва 10 да **Жодугар**.

«СПУТНИК» — кундуз ва кечқурун: 1- залда **Дугоналар**, 2-залда **Хотин кишининг севгиси**.

Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида
23 августда
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ

катта концерти

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Мавлуда Аъзамова, Коммуна Исмоилова, Саид Калонов, Али Хўжаев** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар театр кассасида ҳар куни кундуз соат 3 дан сотилади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТР
Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида,
24 ва 26 АВГУСТДА

катта концертлар

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фароғат Раҳматова, Эътибор Жалилова, Абдуғафур Абдураҳмонов**, Ўзбекистон халқ ҳофизи **Ҳожиакбар Аҳмедов**, VI Жаҳон фестивали лауреатлари **Ҳасан Султонов, Кенжа Отажонов, Мунаввар Давлатова**, солистлардан **Адиба Мирзаева, Ҳадияхон Юсупова, Сорахон Шукурова, Тамат Зиёхонова, Улфат Раҳмонқулова, Суръат Пўлатов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
КИНОУСТАНОВКА ЭКРАНЛАРИГА

Латиш ўқчиси ҳақида қисса

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий авторлари — **Ю. Ванаг, С. Нагорний.**
Режиссёр — **П. Арманд.**
Бош ролда — **Э. Павул.**
Фильмни Рига киностудияси 1958 йилда ишлаган.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ЎРТА ОСИЁ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИГА
шофер-автокранчи

керак

К. Маркс кўчаси, 32-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048. 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 07789. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр, Б-1863